

ÉRTÉKMENTŐK

Ki kicsoda
a Karácsony Sándor
Pedagógiai Egyesületben?

2016

ÉRTÉKMENTŐK

KI KICSODA

A KARÁCSONY SÁNDOR

PEDAGÓGIAI EGYESÜLETBEN?

2016

Kiadja: *Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület Debrecen*

Felelős: *Fülöp Mihály*

Összeállította és szerkesztette:
Kálmán Antalné és Dr. Gerencsér Attila

Közreműködők:
Csermely László
Dr. Korompai Gáborné
Szabó Lászlóné

Nyomdai munka:
Kapitális Kft., Debrecen
Felelős vezető: *ifj. Kapusi József*

*„Szórd szét kincseid – a gazdagság legyen te magad.”
(Weöres Sándor)*

A j á n l á s

Amikor a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület elnöksége elhatározta, hogy bemutatja mindazokat, akik az elmúlt 20 évben hozzájárultak közösségünk és a Pedagógusok arcképcsarnoka sikeréhez, tette ezt egyrészt azért, hogy tagjaink és az érdeklődők megismerhessék őket, másrészt, hogy önzetlen munkájukat e szerény ajándékkal megköszönhesse.

Úgy vélem, az életben naponta fogalmazódik meg számtalan ötlet, de hogy melyik valósul meg, az a résztvevők kitartásán, önzetlenségén múlik, kiváltképp az olyan, mely nem kevés munkával jár, fizetség nélkül.

Az eltelt idő bizonyította, hogy valós igény motiválta a kezdeményezést, hiszen mind az egyesület működése, mind a kiadványsorozat egyértelmű siker, az elnökség és szerkesztőség tagjainak változása mellett is töretlen maradt az a szellemiség, mely az „alapító üzenetben” fogalmazódott meg:

AZ EMLÉKEZET ÉRTÉKET MENT!

Gondozva és felidézve Karácsony Sándor szellemiségét, az emlék állításával fejet hajtani azon pedagógusok emléke előtt, akik közösségük számára a legnagyobb értéküket adták: tudásukat és emberségüket.

Köszönhető ez Ungvári János alapító elnökünknek, főszerkesztőnknek és az elnökség, a szerkesztőség önzetlen munkájának.

Számomra öröm, hogy olyanokkal dolgozhatok együtt, akik kiváló szakmai tudással, hozzáértéssel, szabadidejüket feláldozva járulnak hozzá ahhoz, hogy egyesületünk tevékenysége és az arcképcsarnok immár elismert érték és szinte országszerte ismert és kedvelt, forrásként is kezelhető kiadvány.

Nem lenne teljes a köszönet, ha a siker zálogaként nem tennék említést az állhatatos és egyre növekvő számú tagságunkról és a lelkes forrásanyagot, életutakat felkutató írókról.

Az ajánlást, mely a jubileumi kiadványunkra vonatkozik Weöres Sándorra hivatkozva azzal zárom, hogy remélem, kincseket találnak és gazdagodnak!

Ismerjék meg egyesületünk történetét és azokat, akik az értékmentő és értékteremtő munka letéteményesei!

Lapozzák kötetünket érdeklődéssel!

Debrecen, 2016. január 22.

Fülöp Mihály
egyesületi elnök

A Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület rövid története

20 esztendő telt el azóta, hogy 1996. március 11-én az MTA Debreceni Területi Bizottsága székházában megalakult a **Sári Gusztáv Emlékbizottság**. Ezzel vette kezdetét az az értékmentő tevékenység, amelynek célja napvilágra segíteni a múlt homályába vesző értékeket, bemutatni mindazon pedagógusok életútját, munkásságát, akiket ma már jószerével csak az emlékezet őriz. A szervezet azóta több átalakuláson ment keresztül, de a cél nem változott, a tevékenység és az értékmentők köre viszont kibővült.

Az emlékülés 1996. november 20-án a Megyeháza zsúfolásig megtelt Árpád-termében került megrendezésre. A jogi személyiséggel nem rendelkező emlékbizottság azonban nem volt alkalmas a további igények kielégítésére. Ahogyan az értékmentő csapat szervezése, az egyesületté alakítás is Ungvári János tanár, nyugalmazott osztályvezető nevéhez fűződik.

A létszámában és célrendszerében kibővült egyesületi forma megalakulásáról a Hajdú-Bihari Napló 1998 februárjában alábbi tájékoztatást adta:

„A Hajdú-Bihar Megyei Neveléstörténeti Egyesület ez év február 12-én tartotta meg alakuló közgyűlését a Debreceni Akadémiai Bizottság székházában... Az egyesület céljai között szerepel kiemelkedő pedagógusegyéniségek életútjának és munkásságának feltárása, bemutatása, nevelési-oktatási intézmények, pedagógiai alkotóműhelyek történetének feldolgozása és publikálása.”

Egyesületünk alapító tagjai

Fürtös Sándorné, Oláh Imréné, Ungvári János, Debreceni Ferenc, Kakucsi Géza, álló sor: Kerek Lajos, T. Nagy László, Király István, Gerencsér Attila, Bajkó Mátyás, Homolay Gyula, Petrikás Árpád, Bagi István, Tar József, Vaskó László, nem látható a fotón: Beregszászi József

Az egyesület megalakulását követően emlékülések keretében valósult meg az értékmentő munka. 15 rendezvényről és ugyanannyi emlékkötetről adhatunk számot. Ezekben olvasható Sári Gusztáv, Kalmár Zoltán, Nagy Sándor, Fürtös Sándor, Dr. Nagy László, Dr. Barla Gyula, Szakály István, Dr. Nagy János, Dr. Nagy József, Dorogi Márton, Kecskés Gyula, Rettegi Istvánné, Szilágyi Miklós, Dr. Gazda László, Csige József pályaképe.

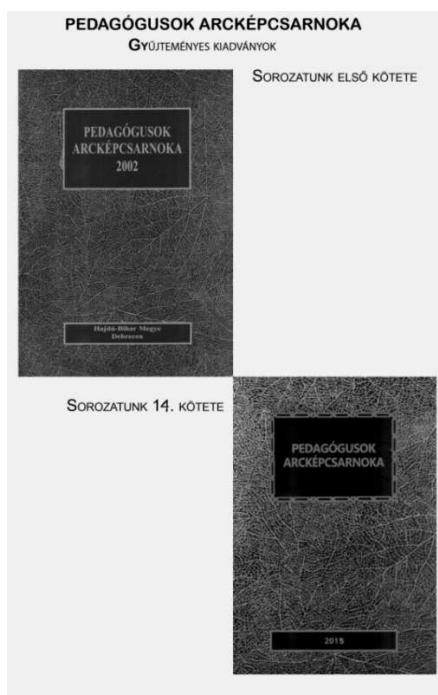
Az értékmentő munkát különdíjjal jutalmazta a Debreceni Akadémiai Bizottság.

Tevékenységünk népszerűségét és elismertségét jelzi taglét-számunk rohamos növekedése is. Egyesületünk jelenlegi regisztrált taglétszáma 184 fő. Tagságunk kb. 70-30 %-os arányban nyugdíjas, ill. aktív. Vidéki tagszervezeteink segítik tagjaink informálását, helyi feladatokba való bekapcsolásukat.

2005-től az egyesület elnevezése:

Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület.

Évente több százra tehető a megemlékezésre javasoltak száma, ezért 2002-ben **Pedagógusok arcképcsarnoka** címmel indult el kiadványsorozatunk, amelynek tizenötödik kötete szerkesztés alatt áll.

Az arcképcsarnokban egyaránt megtalálható az egykori tanyai tanító, az óvónő, a tanár, az egyetemi katedrán oktató professzor. Több százra tehető a szerzők száma, akik közreműködnek az arcképvázlatok megírásában. Minden évben ünnep a könyvbemutató, amit nagy érdeklődés övez és sok-sok méltatást, elismerést kapunk a rendezvények és a kötetek színvonaláért.

Néhány példa:

„A műsor során ez jár a fejemben: Hol vannak az ilyen emberek? Az nem lehet, hogy ezek az értékek is eltűntek! És nekünk miért nem sikerül? Az ember óhatatlanul is magába néz és Ungvári János szavaival élve, levonja a tanulságot. Keresem. A műsor véget ér, és úgy érzem, kicsivel több vagyok, mint tegnap voltam.” (Tarcsai Iлона Balmazújváros)

„Verőfényes kora őszi délelőttön vehettünk részt egy nagyon szép, szívet-lelket melengető ünnepségen: a Pedagógusok arcképcsarnoka című könyv 12. kötetének ünnepélyes bemutatóján a Hajdú-Bihar Megyei Megyeháza Árpád-termében, a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület meghívottjaiként.” (Kondacs Mihályné Szarvas)

„A tizenharmadik kötet is a hiteles és példaadó pedagógiai útmutatásokban gazdag arcképvázlatait a korábbiaknál ismét gazdagabb bizonyító erejű képek teszik szemléletessé. (...) A nyelvhelyesség felüldít, az olvasmányosság magával ragad ebben a kötetben is.” (Tuza Tibor Debrecen)

„A kiadványsorozat legnagyobb értéke abban rejlik, hogy az életrajzok nagyobb hányada azoknak az áldozatos életű pedagógusoknak állít emléket, akikről eddig és más helyen nem írtak, a szerzők értékmentő munkája emelte ki őket a feledésből, s keres számukra helyet a magyar oktatás panteonjában.” (Korompai Gáborné dr. lektor)

Népszerűek a kapcsolatépítő kirándulásaink. A tagok programokon való együttléte építően hat az egyesületi munkára, az intézményekkel, hasonló profilú szervezetekkel való kapcsolattal pedig folyamatosan bővül a szerzők, az együttműködők köre.

Az együttműködő iskolák, szervezetek képviselőivel kölcsönös az egymás programjain való részvétel. Évenként színvonalas rendezvényen idézzük névadónk munkásságát, neves előadók közreműködésével.

Jelenleg 9 fős elnökség irányítja a munkát. Ungvári János alapító elnököt 15 év után Papp Gézáne követte, majd 2011-ben választotta meg a tagság az egyesület jelenlegi elnökét, Fülöp Mihályt. A kiadvány szerkesztőségében is több változás következett be, újabb és újabb elkötelezett kollégák csatlakozásával, újabb ötletekkel gazdagodott a kiadványsorozat. Rendszeresek az előkészítő, egyeztető megbeszélések, csapatmunka eredményeként kitágult a horizont, mára már nem csak országosan egyedül álló, hanem határainkon is átnyúló az értékmentő tevékenység.

Évről-évre nő támogatóink száma, az önkormányzatok, iskolák, állami, társadalmi és civil szervezetek, egyéni szponzorok nem csak követik, elismerik az egyesület értékmentő és értékteremtő munkáját, hanem anyagi forrást is teremtenek a kiadványok megjelenítéséhez.

A 20 éves jubileumra készülve újabb változások következtek be az egyesület történetében:

❖ A Pedagógusok arcképcsarnoka kiadvány bekerült a **HAJDÚ-BIHAR MEGYEI ÉRTÉKTÁR** kulturális kategóriájába.

HAJDÚ-BIHAR MEGYEI ÉRTÉKTÁR

Pedagógusok arcképcsarnoka gyűjteményes kiadvány sorozat I-XIII. kötet

33/2015. (X. 2.) MÉBH

❖ A közgyűlés 2015. november 25-ei ülésén döntött az egyesület közhasznú szervezetté alakulásáról, ennek megfelelően módosította az alapszabályt.

A kibővített elnökség 2015-ben

A célok és feladatok nem változtak, valljuk és példázzuk Széchenyi István szavait:

„Egynek minden nehéz, soknak semmi sem lehetetlen”

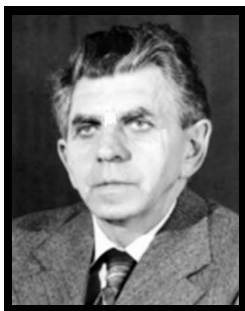
Forrás:

Egyesületünk tíz éve 2005. Szerkesztette: Ungvári János

KSPE irattári dokumentumok

www.kspe.hu honlap

BAGI ISTVÁN (1930–2007) középiskolai tanár, igazgatóhelyettes

Debrecenben született, és szoros szálak fűzték a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskolához. Négy évig 1945-1949-ig diákja volt az iskolának, majd felvételt nyert 1951-ben a debreceni egyetem matematika–fizika tanári szakára. 1955-től négy évig tanított Nyírmártonfalván az általános iskolában, majd Debrecenben a Hosszúpályi úti Általános Iskolában. 1960-ban került a kereskedelmi iskolába, ahol 1963-ban igazgatóhelyettes lett. Jó szervezőképességére szüksége volt az iskolának, ő volt az összekötő kapocs az iskola, a vállalatok, a kereskedelmi központok és a gyakorlati munkahelyek között. 30 éven keresztül végezte ezt a munkát kiválóan. Jóság és derű, nagy szakmai tudás és mélységes emberszeretet jellemezte. Pedagógiai célkitűzése az volt, hogy minden tanuló szeresse a matematikát. Játékosan osztott, szorzott, számoltatott, elégtelent ritkán adott. Tíz évig vezette a természetjáró szakosztályt. Járt a hegyek-völgyeket, vezette a diáksereget. Nagyon sokat túrázott, soha nem hibázott. A sakkozás nagymestere volt, erre ment rá sok szabad perce. Harminc évig volt a „Keri” tanára. Bagi István megírta az iskola történetét is „A Keri 145 éve” címmel. Több ezer diákot tanított nemcsak szakmára, hanem tisztességre és emberségre is. Alapító tagja volt a Hajdú-Bihar Megyei Neveléstörténeti Egyesületnek a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület jogelődjének és haláláig rendszeresen részt vett az egyesület rendezvényein.

DR. BAJKÓ MÁTYÁS (1925–1999.) c. egyetemi tanár, a neveléstudományok doktora

Erdélyben, Ditrón született, az elemi és polgári iskola elvégzése után a Csíkszereda- Csíksomlyói Tanítóképző Líceumában végzett, majd szülőhelyén tanított. 1946–47-ben a kolozsvári egyetemen tanult, majd 1948-tól a debreceni egyetemen folytatta tanulmányait magyar–történelem szakon. 1953-ban kapta meg diplomáját, s ekkor nevezték ki tanársegédnek a Pedagógiai Intézetbe. 1958-ban egyetemi doktori, majd 1972-ben kandidátusi fokozatot szerzett. 1992-ben c. egyetemi tanárrá nevezték ki. A tanárjelölteket, a pedagógia szakos hallgatókat és a levelezők sokaságát oktatta. Vezetésével többen készítettek szakdolgozatot és szereztek egyetemi doktori vagy kandidátusi fokozatot. Fő kutatási területe az egyetemes és a hazai neveléstörténet volt, központi kutatási témája a református kollégiumok magyarországi és erdélyi története a felvilágosodás és a reformkor időszakában. A DAB és a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet támogatásával „Iskolatörténeti dolgozatok” címmel hét füzetet szerkesztett. Erdélyi kötődését végig megőrizte, nevéhez fűződik az 1989-ben indult és negyedévente megjelenő „Erdélyi tükör” című periodika.

Szakmai munkásságában meghatározó helyet foglalt el a MPT, s annak Neveléstörténeti és Összehasonlító Pedagógiai Szakosztálya, olykor titkári, alelnöki tisztségeket is betöltve. A Magyar Comenius Társaság elnökségi tagja, majd rövid ideig alelnöki feladatokat is ellátott. Igen komolyan dolgozott – több felolvasó ülést szervezve – a DAB Pedagógiai Munkabizottságában, s két ciklusban elnöke volt e munkabizottságnak.

Alapító tagja a Hajdú-Bihar Megyei Neveléstörténeti Egyesületnek, közreműködője az egyesület által szervezett megemlékezéseknek. Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el, megkapta az Oktatásügy Kiváló Dolgozója, a Kiváló Munkáért és a Pedagógus Szolgálati Emlékérem kitüntetésekét.

CSERMELY LÁSZLÓ gépészmérnök, főosztályvezető

Beregszászon született 1940-ben. Gyermek- és diákéveit Berettyóújfaluban töltötte. 1959-ben érettségizett az Arany János Gimnáziumban. A miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen 1966-ban szerzett vegyipari gépész szakos gépészmérnöki diplomát.

Debrecenben a BIOGAL Gyógyszergyárban helyezkedett el, és ott dolgozott nyugdíjba vonulásáig, 2002. december 31-ig, a karbantartás, beruházás és a gyárfejlesztés területén, osztály- és főosztályvezetői valamint főmunkatársi beosztásokban.

A gyárban lehetősége nyílt a mérnöki munka mellett a tanításra is. Először a debreceni Csokonai Gimnázium tanulóit oktatta géptanra és műszaki rajzra, az 5+1-es oktatási rendszer keretében. Később – több mint 20 éven át – a gyógyszergyártó szakmunkás képzésben vett részt, mint a vegyipari géptan tárgy tanára. Egyik kollégájával jegyzetet is írt ebből a tárgyból. Éveken keresztül volt a vállalat pályaválasztási megbízottja. 1974 és 1976 között tanulmányokat folytatott a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Karán, és gazdasági mérnök képesítést szerzett.

A sok kitüntetése között nevezetes, hogy 1985-ben pedagógusnapon kapta meg a Nehézipar Kiváló Dolgozója elismerést a szakmunkás-képzésben kifejtett eredményes tevékenységéért.

1992-től az Ybl Miklós Műszaki Főiskola Épületgépészeti Tanszékén volt gyakorlatvezető, vízellátás és csatornázás tárgyból. A tanszéken bevezette a tesztkérdésekkel történő írásbeli számonkérést. Éveken keresztül tagja volt az Állami Vizsgabizottságnak is.

Az egyesülettel – volt gimnáziumi magyartanára és osztályfőnöke, Nyirkos Tibornak köszönhetően – 2007-ben került kapcsolatba. Ekkor írta az első két arcképvázlatot gimnáziumi tanáraitól. Kezdetben csak pártoló tag volt, 2010-ben aztán rendes tagja lett az egyesületnek. Azóta végzi a *Pedagógusok arcképcsarnoka kiadvány* nyomdai előkészítési munkáit. Precíz munkájának eredménye az egyre színvonalasabb kiadvány. Sokkal többet vállal, mint ami egy tördelő-szerkesztő feladata lenne: begyűjti az arcképvázlatokat, tartja a kapcsolatot a szerzőkkel, továbbítja az írásokat a korrektoroknak, és csak utána következik az igazán tipográfusi munka.

Rendszeresen keresi – az ország egész területén az arcképvázlat írókat. 2011 óta állandó szereplője a könyvbemutatóknak egy-egy vers vagy próza elmondásával.

Kapcsolatot épített ki a győri „*Emelj fel emlék!*” Alapítvánnyal és a *Magyar Pedagógiai Társaság Nógrád Megyei Tagozatával*. Az egyesületben végzett kiemelkedő tevékenységét az MTA Debreceni Bizottsága 2011-ben oklevél adományozásával ismerte el.

CSIHA LÁSZLÓ (1939–2016) magyar–francia szakos középiskolai tanár, igazgatóhelyettes

Debrecenben született 1939-ben, de iskolái, munkássága Hajdúböszörményhez köti. A Kossuth Lajos Tudományegyetemen folytatott egyetemi tanulmányok után 1962-ben kapta meg magyar–francia szakos középiskolai tanári diplomáját, ezt követően mindvégig a hajdúböszörményi Bocskai István Gimnázium tanára volt. Egész élete összeforrt a gimnázium szellemiségével, a nevelőtestület meghatározó tanáregyénisége volt, akit a városban mindenki ismer.

„Itt éltem le az életem, egy hónapnál tovább sose voltam távol, s magyartanárság ide vagy oda, tájszólásom észrevehető – de mégsem ebben van a böszörményiségem. Abban van, hogy szeretem Böszörményt, a tájat, az embereket” – vallotta magáról.

Tizenöt osztály tanulót érettségiztette franciából, ötvenet magyarból. Nyolc osztályt osztályfőnökként érettségiztetett, de volt két olyan csoport, akiket negyedik évfolyamon vett át távollévő kolléga helyett. Példás tanári munkája mellett a Hajdúdiák című iskolai újság tanár szerkesztője volt 11 évig. Rendszeres szervezője volt az iskolai ünnepi műsoroknak (állami ünnepek, pedagógusnap, karácsony). Szerény, intelligens, okos tanításával generációk egész sorát indította el a pályán.

A területi továbbképzések aktív résztvevője, sokszor szervezője is volt. Bemutató órákat, előadásokat tartott. 16 éven keresztül a gimnázium szakszervezeti titkáráként képviselte kollégái és az intézmény érdekeit, igazgatóhelyettesi feladatokat is ellátott. A város közéletének tevékeny részese volt élete végéig.

Kitüntetései: Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt, Dr. Molnár István-díj, Hajdúböszörmény város díszpolgára.

A Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület tagjaként több mint tíz évig a szerkesztő bizottság munkájában is közreműködött, több arc-képvázlatot írt egykori kollégáiról. Tevékenységét az MTA Debreceni Bizottsága oklevéllel ismerte el.

FARKAS JÁNOSNÉ Tápai Klára Éva általános iskolai tanár, igazgató, intézményvezető

1953-ban született. A Tiszakeszi Szivattyú-telepen felnőni életre szóló élményt jelentett számára. A Tisza, az ártéri erdők, a környező tanyavilág, az érintetlen természet meghatározó szerepet játszott életében, pályaválasztásában. Általános iskolai tanulmányait Nagyszögben és Tiszakesziben végezte, Sátoraljaújhelyben a Kertészeti Szakközépiskolában érettségizett, ahonnan egyenes út vezetett a nyíregyházi Tanárképző Főiskolára, ott biológia és mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok szakos tanárként végzett.

1976-ban családot alapított, majd Tiszacsegére költözött, ahol munka mellett tanult. Államvizsga után osztályfőnöki teendőket vállalt, majd a Vöröskeresztes tanárelnöki feladatokat is ellátta. 1980-tól úttörőcsapat-vezető, tagja az iskolavezetésnek. 1990-től a tiszacsegei Általános Iskola igazgatója, a munkakört 17 éven át töltötte be türelmen lelkесedéssel. Megválasztását követő évben megszervezte a speciális szakiskolai képzést, iskolája a jogszabályok változása miatt több alkalommal nevet és struktúrát váltott. A kétéves képzési forma

keretén belül 13 évig folyt a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok nevelése, oktatása, szakmai vizsgáztatása.

Vezetői feladatainak szakszerű ellátása érdekében a debreceni Kosuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán közoktatás-vezetői tanulmányokat folytatott, melyet 1996-ban sikeres államvizsgával zárt.

Szerette az új szakmai kihívásokat, érzékeny volt azokra a problémákra, melyek a szocializációs hátrányokban gyökereztek, pályázati munkájával ennek jobbítására törekedett. Vezetése alatt az iskola ECDL vizsgaközpont lett, az Országos Integrációs Hálózat bázisiskolájaként működött, kimagasló eredményeket ért el az egészséges életmódra nevelés és a természet megismerését, szeretetét, védelmét oktató iskolák sorában. A pályája során megkezdett és megszeretett pályázatírói tevékenységet a nyugdíjas éveiben is folytatta, jelenleg három civil szervezet munkájában vesz részt, tagja a csegei Nyugdíjas klubnak, szakmai vezetője a Tiszacsege Ifjúságáért Alapítványnak és elnökségi tagként arcképvázlatokat, pályázatokat ír a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületben. A város és intézményei fejlesztését szívügyének tekintette, ennek érdekében a mai napig aktívan tevékenykedik. Kimagasló szakmai és közéleti munkája elismeréseként számtalan kitüntetés, elismerést kapott. József Attila alább idézett verse találóan mutatja be személyiségét, az embertársaihoz való viszonyát, a munkáról, a munkák elvégzéséről alkotott véleményét.

„Ne légy szeles. Bár a munkádon más keres – dolgozni csak pontosan, szépen, ahogy a csillag megy az égen, úgy érdemes.”

FÜLÖP MIHÁLY középiskolai tanár, igazgató, polgármester, egyesületi elnök

1943-ban született Kolozsvár városában. Gyermekkorát Köröszegapátiban töltötte. Debrecenben érettségizett a Fazekas Mihály Gimnáziumban, majd a Kossuth Lajos Tudományegyetemen szerzett történelem–földrajz szakos középiskolai tanári diplomát. Később az Eötvös Loránd Tudományegyetemen filozófia, a József Attila Tudományegyetemen tantervfejlesztő- közoktatási menedzserszakot végzett. 4 évtizedes tevékenység fűzi Biharkeresztes városhoz. Tanárként kezdett, 15 évig volt igazgatóhelyettes (a közös igazgatású iskola gimnáziumi tagozatát irányította), majd a gimnázium önállóvá válását követően 13 évig – polgármesterré választásáig – a Bocskai István Gimnázium igazgatójaként dolgozott. Két cikluson át Biharkeresztes város polgármestere volt.

Nevéhez fűződik a gimnázium önállósításában való közreműködés, a vámügyi, rendészeti és mezőgazdasági szakképzés kialakítása, a középiskolai kollégium létesítése, a városfejlesztés látható jelei még: utak, terek, szobrok, különböző középületek. Tevékenysége a Bihari régióban, megyénkben, de országhatáron túl is jól ismert.

Megyei közgyűlési tagként a településfejlesztés, a környezetvédelem harcosa volt. Sokat tett a határ menti együttműködés fejlesztéséért, a Bihar-Bihar Eurorégió létrehozásáért.

Érdeklődése és munkálkodása fókuszában mindvégig az oktatás, művelődés, turizmus, környezetvédelem, településfejlesztés és a határ menti együttműködés állt.

Kiemelkedő munkásságát több kitüntetéssel ismerték el. 1975-ben az Oktatásügy Kiváló Dolgozója, 2002-ben a Magyar Kultúra Lovagja,

2004-ben a Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetésben részesült.

Nyugdíjba vonulását követően családjával Debrecenbe költözött. Ekkor kapcsolódott be a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület munkájába.

2011 óta az egyesület elnöke. Eredményesen szervezi az egyesületi programokat, a Pedagógusok arcképcsarnoka kiadvány megjelentetését. Kapcsolatépítése, szervező munkája tovább bővítette a civil szervezet profilját.

Kedvenc mottója Nazim Hikmet arab költőtől: *„Ha én nem égek, te nem égsz, mi nem égünk, mitől oszlik el a sötét...”*

FÜRTÖS SÁNDORNÉ Kovács Ilona középiskolai tanár,
igazgatóhelyettes

Debrecenben született 1938-ban. Iskolai tanulmányai Debrecenhez, a Kossuth Lajos nevét viselő intézményekhez kötődnek. 1961-ben történelem–földrajz szakos középiskolai tanári diplomával kezdte meg pályafutását. 20 évig Hajdúsámson, 1983–96 között a KLTE Gyakorló Általános Iskola volt tanári munkájának meghatározó színtere. Tanárként, vezető tanárként, majd tanárképzési igazgatóhelyettesként a kisdíjakok nevelése-oktatása, és a tanárszakos hallgatók módszertani felkészítése volt a feladata, amit magas szinten, elkötelezett hivatástudattal teljesített. Tevékenysége főbb helyszínei a tanórák, a továbbképzések, a bemutató tanítások voltak. Bekapcsolódott kísérletekbe (pl. az Állampolgári ismeretek bevezetése), új tankönyvek

bírálatába. Pályamunkáit díjakkal ismerték el. Rendszeresen felkészítette tanítványait szaktárgyi versenyekre, ahol sok-sok elismerést, díjat kaptak. (pl. 1992-ben A legnagyobb magyar: Széchenyi István c. országos versenyen első hely – több mint 1200 induló közül).

Nyugdíjasként még tíz évig tevékenyen részt vett az egyetem vezető-tanári képzésében, valamint a hajdúsámsoni esti gimnázium földrajz tanára volt.

Tanári tevékenységének alapelve: A tananyagot nem leadni kell, hanem a tanulók tevékenységére építve élményszerűen feldolgoztatni. Egykori tanára, Boros Dezső gondolatát önmagára is igaznak érzi: „...a hivatás önmagunk és a munkánk együtt ..., s ebben teljesedik ki a boldogságunk.”

Munkáját több magas kitüntetéssel is elismerték: Kiváló Pedagógus (1982), Maróthi György-díj (1990), II. Rákóczi Ferenc-díj (2013).

Alapítása óta tagja a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek, szervezője volt ünnepi rendezvényeknek, különböző kiadványokba emlékező sorokat írt.

DR. GERENCSÉR ATTILA középiskolai tanár, pedagógiai szakértő

1946-ban egy kis zalai faluban Pákán született. Iskoláit szülőfalujában, majd Nagykanizsán a Landler Jenő Gimnáziumban végezte. 1964–1969 között az Eötvös Loránd Tudományegyetemen illetve a moszkvai Lomonoszov egyetemen tanult. Magyar–oros szakos középiskolai tanári diplomáját 1969-ben szerezte. 1969 és 1971 között

Nagykanizsán tanított több gimnáziumban és szakközépiskolában, dolgozott középiskolai kollégiumi nevelőtanárként, majd 1971–1977 között a debreceni 127. számú Ipari Szakmunkásképzőben tanárként, munkaközösség-vezetőként tevékenykedett. 1977. október 1-től 2008-ig munkahelye: a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógus Továbbképzési Intézet, majd annak jogutódja a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet. Először tudományos munkatárs, majd a pedagógiai csoport vezetője volt, 1989. január 1-től pedig igazgatóhelyettes 2008. június 30-ig. Vezetésével készült el az intézmény minőségirányítási programja. Több évtizeden át vállalt pedagógiai szakértői illetve érrettségi elnöki feladatokat. Soha nem hagyta abba a tanítást. A pedagógus szakmai szolgáltatást is, mint a tanári munka részét fogta fel, szívesen tartott pedagógus továbbképzéseken szakmai előadásokat, vezetett kiscsoportos foglalkozásokat, elsősorban a pedagógiai innováció témaköre foglalkoztatta. 1973-ban részt vett a szakmunkások középiskolájának debreceni beindításában, két évfolyamot magyartanárként és osztályfőnökként kísért el az érettségiig. 1984-ben dr. univ fokozatot szerzett irodalomtudományból, kutatási területe a magyar-orsz irodalmi kapcsolatok alakulása a 20. század elején téma volt. 1987-89 között stilsztikát oktatott orosz szakos hallgatóknak, majd néhány tanéven keresztül másod- és harmadéves tanár szakosokat tanított pedagógusmesterségre, mint külső óraadó a Kossuth Lajos Tudományegyetem Neveléstudományi Tanszékén. 1998-tól közreműködött a Debreceni Egyetemen szervezett másoddiplomás ill. posztgraduális képzésben, aztán a budapesti Corvinus Egyetemen illetve néhány tanéven át a Pázmány Péter Tudományegyetemen oktatott. Főbb tantárgyai voltak: a Pedagógiai innováció, A pedagógiai folyamattervezés elmélete és gyakorlata c. kurzusok, a vezető- illetve szakértőképzésben dokumentumelemzést oktatott. Kítüntetése: 1988. Kiváló Munkáért, 1989. Kiss Árpád-emlékérem. 1979-től titkára, 1988-tól néhány éven át ügyvezető elnöke volt a Magyar Pedagógiai Társaság Hajdu- Bihar Megyei szervezetének, részt vett a társaság által szervezett pedagógiai ülésszakokon. Alapító tagja a Hajdú-Bihar Megyei Neveléstörténeti Egyesületnek illetve az abból kinőtt Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek, amelyben elnökhelyettesi posztot tölt be. Tevékenységét az MTA Debreceni Bizottsága 2011-ben oklevéllel ismerte el.

HALÁSZ FERENC (1933–2015) középiskolai tanár, igazgatóhelyettes

1933-ban született Debrecenben, 3 gyermekes család legkisebb tagjaként. Tanulmányait szülővárosában folytatta. 1952-ben érettségizett a Fazekas Mihály Gimnáziumban, 1956-ban a Kossuth Lajos Tudományegyetemen szerzett magyar szakos középiskolai tanári diplomát. Felesége évfolyamtársa volt, így együtt kezdték pályafutásukat Hajdúszoboszlón. A jelenlegi Hőgyes Endre Gimnáziumban tanított magyar és latin tantárgyakat. Két tanítványa a középiskolai tanulmányi verseny országos döntőjébe jutott. Osztályfőnöki teendőket is ellátott. 1959-ben osztályával előadták Jankovich Ferenc Kossuth-díjas író: *Az aranypróbás legény* című négyfelvonásos drámai mesejátékát, melyen a szerző is megjelent.

10 évig a magyar munkaközösség vezetője volt, 1980-tól nyugdíjazásáig igazgatóhelyettesi feladatokat is ellátott. Többek között 7 évig ő szervezte a drezdai szakközépiskolával kialakult tanulócsereprogramot.

Aktív tagja volt a hajdúszoboszlói városi énekkarnak. 2005-ben jelent meg könyve Török Zoltánról, az énekkar alapító karnagyáról. Társszerzője volt A kórus és Márton Antal c. könyvnek. Rendszeresen publikált a Hajdúszoboszló c. lapban és a Szókimondó című periodikában. Kitüntetései: Miniszteri dicséret, Aranykoszorús KISZ jelvény, Oktatásügy Kiváló Dolgozója.

A Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület vezetőségi tagjaként a hajdúszoboszlói tagszervezet munkáját koordinálta, több, általa írt pedagógus arcképvázlat jelent meg a Pedagógusok arcképcsarnoka

kiadványsorozatban. Az egyesületi kiadványszerkesztők munkájában is aktívan részt vett.

DR. HARKÁNYI KÁROLYNÉ Kárpáti Mária középiskolai tanár, szaktanácsadó, igazgatóhelyettes

1948-ban született Debrecenben. Szeretetteljes családi légkör vette körül a háború utáni nehéz, szűkös években.

Az általános iskola elvégzése után a debreceni Fazekas Mihály Gimnáziumban érettségizett 1966-ban. Kiváló pedagógusok tanították (Szvetits Zoltán, Halász Imre), akik nagy hatással voltak pályaválasztására. A Kossuth Lajos Tudományegyetem matematika-ábrázoló-geometria szakán végzett 1971-ben mint középiskolai tanár. Egy évig szerződéssel a Fazekas Mihály Gimnáziumban tanított, 1972-től, 36 éven át a nyugdíjazásáig a pallagi Balásházy János Mezőgazdasági Szakközépiskolában dolgozott.

Matematika tanári munkáját nagy odaadással végezte, módszertani kísérleteket végzett és nagy hangsúlyt fektetett a szakmai nyelv használatára. Az iskolában tanítványait következetesen és igényesen vezette a matematika megértésének útján, a matematikát nehezebben elsajátító tanulókat, osztályokat rendszeresen korrepetálta, akár szabadidejét is feláldozva. Pályája során többször volt osztályfőnök, vezette a Matematika és Osztályfőnöki Munkaközösséget.

1986-1990-ig a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet külső munkatársa lett, szaktanácsadói feladatot látott el. Megbízása a szakközépiskolákra és a szakmunkásképző intézményekre terjedt ki. Össze-

hasonlító felméréseket készített és megyei matematikai versenyek szervezésével gazdagította a szakmai életet. Óralátogatásaival elősegítette a tanárok szakmai munkáját, pedagógiai és módszertani fejlődését.

1994-től 2008-ig a Balásházy János Mezőgazdasági Szakközépiskola igazgatóhelyetteseként dolgozott. Feladatköre a közismereti tárgyakra, a pedagógiai munkára, a világbanki szakmacsoportban beinduló közgazdasági osztály megszervezésére és a beiskolázásra terjedt ki. Sikeres pályázatokkal (pl. taniroda létesítése, külföldi kapcsolatok működtetése, stb.) segítette a szakmai és a pedagógiai munkát. Nagy hangsúlyt fektetett a pályakezdő tanárok beilleszkedésének segítésére, az igényes tanári személyiség kibontakoztatására. Fontosnak tartotta a nevelőtestület egységes értékrendjének alakítását. Pályája során több alkalommal felkérték érettségi elnököknek is. Kiváló munkáért kitüntetésben részesült, valamint iskolájában megkapta „Az év tanára” címmel járó plakettet.

Nyugdíjazása után kollégájával közösen érettségire felkészítő matematika feladatgyűjteményt írt.

2002-től tagja a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek. 2010-től elnökségi tagként az egyesület gazdasági feladatait látja el.

KAKUCSI GÉZA (1920–2012) tanító, igazgató

Gyermekkorát szülőhelyén Debrecen - Belsőohaton töltötte, itt végezte elemi iskoláit. Ezt követően a Debreceni Fazekas Reál Főgimnáziumban tanult, majd 1935-ben a Debreceni Református Kollégi-

um Tanítóképzőjében folytatta tanulmányait, ahol 1940-ben tanítói oklevelet szerzett. Az ott töltött 5 év személyisége értékrendjének meghatározó helyszíne volt, megszilárdította hivatástudatát. Tanítói pályáját Mezöbottyán községben (ma Románia) kezdte, majd hazatelepülve Békéssámson, Pétfürdő, Debrecen voltak főbb munkahelyei. Közben 2 év frontszolgálaton vett részt, ahol több kitüntetésben részesült. Az utolsót, az ötödiket, a II. Világháborús Emlékéremet 2001-ben vehette át.

Munkavégzése során hamar kapcsolatba került a felnőttekkel, részt vett oktatásukban. Később behatóan foglalkozott a felnőttoktatás szervezeti és módszertani kérdéseivel, e témában számos cikke jelent meg országos szaklapokban, s önálló művében. 1960-ban megszervezte a Debreceni Dolgozók Önálló Általános Iskoláját, melynek 20 évig, 1980-ban bekövetkezett nyugdíjazásáig igazgatója volt. Vezetése alatt az alkotó műhelyé fejlesztett intézetben 20 ezernél több dolgozó szerzett általános iskolai végzettséget és egyben alpműveltséget. Ezzel felnőttek és fiatalok ezrei kaptak lehetőséget szakképzettség megszerzésére. Pedagógiai hitvallása volt, hogy a pedagógus mindig időtálló értéket közvetítsen.

Nyugdíjazása után sem maradt tétlen. Dolgozott a Pedagógusok Szakszervezetében, a Debreceni Nyugdíjas Egyesületben, a Magyar Pedagógiai Társaság felnőtt nevelési szakosztályában. 4 önálló műve jelent meg. (háborús emlékei, gyermekkori tanyasi élményei, szakmai munkája, tanító társaival való találkozókról.) Alapító tagja volt a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek, ahol aktív tevékenységet folytatott, pályatársairól 19 névcikket írt.

Kitüntetései: Oktatásügy Kiváló Dolgozója 1954.; Munka Érdemrend ezüst fokozata 1976.; SZOT-díj 1980.; Eötvös József emlékérem 1992.; MTA DAB – díja 2006.; Karácsony Sándor emlékérem 2008.; Rubin diploma 2010.

KÁLMÁN ANTALNÉ Csontos Mária általános iskolai tanár,
közoktatási szakértő

1945-ben született Nádudvaron. Általános iskolai tanulmányait szülőfalujában végezte. A hajdúszoboszlói Hőgyes Endre Gimnáziumban a 3. és 4. évfolyamon az úgynevezett pedagógiai osztályba járt, amelyben a tanári pályára készítették fel a tanulókat.

A nyíregyházi Tanárképző Főiskolán magyar–orosz szakon tanult, s e tárgyakat tanította a nádudvari, majd a kabai általános iskolában. Néhány év után munkaközösség-vezetői, majd igazgatóhelyettesi teendőket látott el. Több, az Országos Pedagógiai Intézet által elindított kísérletben témavezetője volt a háttér gyakorlati munkának. Büszke arra, hogy sok tanítványa szintén az ő pályáját választotta hivatásának.

1978-ban a Hajdú-Bihar Megyei Tanács Művelődési Osztályára hívták dolgozni, és nyugdíjba vonulásáig ez volt a munkahelye, csupán a név változott az önkormányzatiság bevezetésével. Hogy ne szakadjon el a gyakorlattól, éveken át óraadó volt. 3 évig az akkor induló nevelési tanácsadóban dolgozott részmunkaidőben, majd 6 évig óraadóként tanított magyar nyelv és irodalmat a Móra Ferenc Általános Iskolában. Érdeklődése fókuszában az egyéni képességek felismerése és fejlesztése állt. A 7-8. osztályosok részére nyelvtani feladatgyűjteményt készített, amelyben szerepeltek a felzárkóztatást segítő és a tehetséges tanulók fejlesztését szolgáló feladatok. Egy tanítványa megyei 2. helyezést ért el anyanyelvi versenyen.

Folyamatosan bővítette közgazgatási, tanügyi ismereteit, közoktatási szakértői képesítést szerzett. A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat vezető szakfőtanácsosaként 2001 decemberében vonult nyugdíjba, de

még 12 évig közoktatási szakértőként dolgozott. Munkáját többször miniszteri és helyi kitüntetéssel ismerték el, de legjobban a Gyermekekért Érdemérem fejezte ki tevékenységét.

1996. november 20-án a Sári Gusztáv Emlékkülés levezető elnökeként ismerte meg az egyesület jogelőd szervezetének célkitűzéseit. Az egyesületté alakulástól, azaz 1998-tól tagja az egyesületnek és közreműködik a szervezőmunkában. 2005-től az elnökség tagja. Minden lehetőséget megragad az egyesület kapcsolatainak bővítésére. 2013-tól elnökhelyettesi feladatokat is ellát. Tevékenységét az MTA Debreceni Bizottsága 2011-ben oklevéllel ismerte el.

A Pedagógusok arcképcsarnoka kiadványba 22 névcikket írt, további 36 cikk megírását segítette szervezőmunkával.

Önvallomásában így összegez: „Tevékenységet a segítségnyújtás jellemezte. Tanítványaim és kollégáim körében is az vezérelt, amit Goethe fogalmazott meg leghitelesebben: *„Úgy bánj az emberekkel, mintha már azok lennének, aminek lenniük kellene, s így segíthetsz abban, hogy azzá váljanak, amivé képesek válni.”*

KERÉK LAJOS magyar–történelem szakos általános iskolai tanár, igazgató

„Én azok közül, kik a magyar ifjúságnak a dolgát a tanulásban előmozdítják, a legkisebb vagyok, de a szándékomra nézve, amellyel a cél elérésére törekszem, nincs, aki rajtam kifogjon.” (Apáczai Csere János)

Hosszúpályiban született 1928-ban négygyermekes parasztcsalád legidősebb gyermekeként. Szülőfaluja református elemi iskolájában végezte el a 6 osztályt. Tanítója ösztönzésére a Debreceni Református Kollégium polgári iskolájába került. Azzal az erős elhatározással, hogy tanító lehessen, 1945. szeptember 1-jén beiratkozott a Kollégium Tanítóképző Intézetébe.

1949-ben líceumi érettségit tett. A pedagógus hivatás utáni vágy vezette az Egri Állami Pedagógiai Főiskola magyar–történelem szakára. Pedagógiai hitvallásának kialakulására három döntő tényező hatott: tanítóinak néptanítói példamutatása, a Református Kollégium szellemisége, valamint a főiskola szakmai és világnézeti hatása.

A főiskolán szaktársa volt későbbi felesége, Györffy Jolán. 1951-ben Nagylétára kerültek. Kezdetben szaktárgyait tanította, és osztályfőnöki feladatokat is ellátott. Kétévi munka után igazgatóhelyettesé nevezték ki, majd 1959. augusztus 1-jétől igazgatói megbízást kapott. Az iskolavezetés elméletét és gyakorlatát párhuzamosan kellett elsajátítania. Rendszeresen vett részt a Pedagógus Továbbképzési Intézet tanfolyamain és tapasztalatcseréken. A megyében első között Nagylétán épült 12 tantermes iskola, 1961-től közös igazgatással a gimnáziumi oktatás is bevezetésre került.

1965-től a járási, majd 1980-tól a megyei igazgatói munkaközösséget vezette. Cikkei jelentek meg a Történelemtanítás, a Könyv és Nevelés, valamint más módszertani folyóiratokban. Tanulmányi úton vett részt, melynek állomásai Kijev, Moszkva és Leningrád voltak, majd Brnóban az 1975-ös nemzetközi tanszerkiállításon.

Kiemelt gondot fordított a tehetséggondozásra, a hátrányos helyzetű gyermekek megsegítésére, a szaktantermi rendszer kiépítésére, a napközi otthoni hálózat bővítésére, a könyvtár, a szertárak fejlesztésére. A színvonalas munka eredményeként megyei bázisintézmény lett az általa irányított Arany János Általános Iskola, ahol számtalan továbbképzésre, tapasztalatcserére, tanulmányi versenyre került sor.

Több ciklusban volt tanácsstag, tanácsi és párt VB-tag.

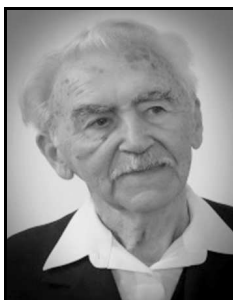
1989-ben ment nyugdíjba, de ezt követően sem szakadt el hivatásától: évekig vezetett életmód táborokat. A Létavértesért Alapítvány kuratóriumi elnökeként segítette az oktatás, nevelés, művelődés és az ifjúság sportolásának ügyét.

Kitüntetései közül a legjelentősebbek: Maróthi György-díj, Kiváló Pedagógus kitüntetés, Munka Érdemrend ezüst fokozata, Létavértes Városért Díj (Pro Urbe).

A Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület alapító tagjaként azon fáradozik, hogy a kiváló pedagógusoknak emléket állítsanak a Pedagógusok Arcképcsarnoka kötet kiadásával.

KINCSES GYULA tanító, gyógypedagógus, igazgató

Pocsajban született 1926-ban, a család második gyermekeként. Az információ-gazdag családi környezet jó hatással volt érdeklődésének alakulására. Görög katolikus elemi, majd polgári iskolai tanulmányait követően a nyíregyházi Állami Tanítóképzőbe iratkozott be, de a világháború viszontagságai miatt tanulmányait megszakította. Az oroszok tolmácsa lett, majd a többnyelvűség miatt kémgyanússá vált, ezért kegyetlen módszerekkel vallatták és fogságba került. 1944 telén térhetett vissza a szülői otthonba és több hónapi kórházi kezelést követően a Debreceni Református Tanítóképző növendéke lett. 1947-ben jeles eredménnyel végzett és felvételt nyert a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolára. Bárczi Gusztáv és Illyés Gyuláné Kozmutcza Flóra tanítványaként kiváló ismeretekre tett szert a siketnémák oktatási módszereiről és a gyermeki lélekhez vezető út megismerhetőségéről. Énekhangja, zenei műveltsége is kiemelkedő. Debrecenben a Csenki-kórus tagja volt, Budapesten felvették a Kórusművészeti Kollégium opera tanszakára, de egészségi állapota miatt a választott hivatásánál maradt, egész életét a hallás-és látássérült gyermekek nevelésének szentelte. Feleségével, Hagymássy Ilonával a debreceni Siketnémák Intézetében kezdték el sikeres munkásságukat. Mind a tanulók, mind a felnőttek részére hasznos szakmai útmutatást adott, előadásokkal, módszertani kiadványokkal gazdagította a hallássérültek nevelését. A Siketek Megyei Szövetségének vezetője is volt, érdekképviseleti tevékenységet is végzett.

1971 novemberében felkérték a Debrecenben épülő, országos beiskolázású Gyengénlátók Általános Iskolája és Nevelőotthona indítására. Alapítóként, vezetőként az intézmény életének meghatározó egyéni-

sége volt, 15 évig, nyugdíjazásáig igazgatói feladatokat látott el magas szakmai színvonalon. Eredményeihez az elkötelezettsége mellett az is hozzájárult, hogy jó érzékkel választotta meg munkatársait, jó együttműködést alakított ki az érintett családokkal, sok bel- és külföldi tapasztalattal rendelkezett. Közel félszáz publikációban adta közre, gyakorlati tapasztalatait, előadásai külföldön is érdeklődésre tartottak számot. Pályázataival is eredményeket ért el helyi és országos szinten. Munkásságát 11 megyei és országos kitüntetéssel ismerték el. Apáczai Csere János-díjas, szülőfaluja díszpolgára.

Kezdetektől aktív tagja a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek. Az elnökség tagjaként szervezőmunkájával segítette a napi tevékenységet, emléküléseken előadást tartott, 11 jeles pedagógus emlékét örököltette meg arcképvázlatok írásával, számtalan szerzőt ösztönzött, kutató munkával segített e tevékenység végzésében. Ezért az önzetlen munkáért DAB oklevelet és Karácsony Sándor Emlékérmet vehetett át.

KIRÁLY ISTVÁN (1930–2010) tanító, általános iskolai tanár, igazgató

Balmazújvárosban született, itt járt elemi és polgári iskolába, innen indul a Debreceni Református Kollégium Líceumába továbbtanulni, majd tanítói oklevelet szerezni a Debreceni Állami Tanítóképzőbe. Pedagógusi pályáját 1950-ben tanyai tanítóként (néptanítóként) kezdte, a Tiszacsegehez tartozó Nagymajor tanyán. Sorkatonai szolgálat

után 1953-ban folytatja a tanítást Tiszacsegén. Bár megszereti a Tisza menti települést, mégis hazavágyik. Ízig-vérig balmazújvárosinak vallja magát. 1954-től a bánlaki iskolával forr össze élete és munkássága. 1957-ben lesz igazgatóhelyettes. Küldetésnek tekinti szülőhelye fejlesztését, az ott lakók életének jobbítását. Ehhez a település közoktatási hálózata bővítésének szervezésével is hozzájárul. Részt vesz a bánlaki óvoda létrehozásában, az új gimnázium beindításában, amely 1983-ban vált önálló intézménnyé Veres Péter Gimnázium néven. A dolgozók általános iskolájának szervezése után annak tagozatvezetője lesz. 1984-től nyugdíjba vonulásáig a bánlaki iskola igazgatója.

A tanítás mellett folyamatosan képezi magát, lépést tartva a kor követelményeivel. Földrajz-rajz szakos tanári diplomát szerez az Egri Tanárképző Főiskolán. Pedagógiai pályázatokon első helyezéseket ér el. Egyik pályamunkájában (1985) a lakóhely történetének tanításával foglalkozik. Vezérlő gondolata: a hazaszeretet elsődleges magja a szülői házra való emlékezés, a szülőföldre való ragaszkodás. Lebilincselő dolgozatát Székely János marosvásárhelyi költő soraival zárja: „Mert az teszi az embert, / Hogy alkot emberül, / És többre, jobbra vágyik /Betelhetetlenül.” Ebben példát mutat, s ezt ajánlja tanártársai figyelmébe. A szaktantermi rendszer bevezetése, az iskolai munka folyamatos korszerűsítése is nevéhez fűződik. Országosan kezdeményezője az un. táboriskolának. Munkájával, közéleti szerepvállalásával felmutatja az általa elfogadott értékrendet. Iskolai munkája mellett aktív részese Balmazújváros közéletének. Tanácsstag, a művelődési egészségügyi és egészségnevelési bizottság elnöke, népfronttitkár.

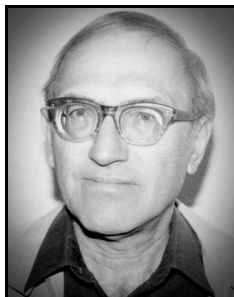
Nyugállományba vonulása után helytörténettel foglalkozik. A helyi és megyei sajtóban rendszeresen megjelennek helytörténeti és oktatási témájú írásai. Helytörténeti kutatásai eredményeként jelentős önálló művei látnak napvilágot: Balmazújvárosi krónika, Iskolák és oktatásügy Balmazújvároson, Iskola Bánlakon, Balmazújvárosi kicsoda.

Nevelő-oktató munkája, közéleti tevékenysége elismeréseként 10 alkalommal részesül kitüntetésben. Balmazújváros a 2000. évben a „Balmazújváros Kultúrájáért” díjjal ismeri el sokrétű tevékenységét. 2003-ban veheti át a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkeresztjét. Alapító tagként kapcsolódik be a Karácsony Sándor Pedagógiai

Egyesület munkájába. Emlékkülések szervezője és előadója. 33 egykori újvárosi pedagógusról írt arcképvázlatot. Aktív tagszervező, és a balmazújvárosi tagszervezet vezetője volt haláláig.

DR. KORNIA LÁSZLÓ középiskolai tanár, egyetemi lektor

1936-ban született Debrecenben. Elemi, illetve általános iskoláit 1942 és 1951 között Nagyszalontán és Debrecenben végezte. 1955-ben érettségizett a debreceni Állami Fazekas Mihály Gimnáziumban. A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán tanult, 1959-ben kapta meg magyar nyelv és irodalom szakos középiskolai tanári diplomáját, amelyhez 1960-ban német, majd 1968-ban orosz szakos középiskolai tanári diplomát is szerzett. Az 1958/59-es tanévben a Germanisztikai Intézet demonstrátora volt. 1989-ben a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetemen doktorált. Tanári pályáját a sárospataki Állami Rákóczi Gimnáziumban kezdte, 1962 és 1965 között a debreceni Tóth Árpád Gimnáziumban és óradóként debreceni középiskolák esti és levelező tagozatainak tanított. 1965-től 2007-ig a KLTE Idegen-nyelvi Lektorátusainak, később az Idegennyelv-oktatási Központban volt nyelvtanár.

Magyar lektor volt a berlini Humboldt Egyetem Hungarológiai Tanszékén 1977 és 1981 között. A TIT Debreceni Nyelviskola tanára és németnyelvi tanulmányi vezetője volt, a TIT Szolnoki Nyelviskolában németnyelvi pedagógus átképzési csoportokat vezetett orosz szakos tanárok számára. A Debreceni Nyári Egyetemen 25 éven át tanított magyar nyelvet és kultúrát külföldieknek. 1989-től az Állami

Nyelvvizsga Bizottság vizsgáztatója. Tagja több tudományos egyesületnek: Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság, Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete (MANYE), Némettanárok Magyarországi Szövetsége (UDV), és több nemzetközi és hazai kongresszuson is részt vett. Legtöbb kongresszusi részvételéhez, kutatási és oktatási szakterületeihez publikációk, egyetemi jegyzetek kapcsolódnak az általános és szaknyelv, szakfordítás, felnőttoktatás, a magyar mint idegen nyelv, országismeret, hungarológia témakörében.

1985-ben Kiváló Munkáért, 1992-ben TIT Elismerő Oklevél, 1999-ben az 50 éves TTK jubileumi emlékérem, 2009-ben a DE aranydiploma kitüntetést kapott.

2001 óta aktív résztvevője a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület munkájának.

Tevékenysége fő területei:

- A Pedagógusok arcképcsarnoka című kiadvány-sorozat szerkesztésben való részvétel. 10 portré szerzője, illetve társszerzője. Több tucat arckép létrejöttét gondozta.
- Több pedagógiai rendezvényen képviselte az Egyesületet (DE Pedagógiai Intézet, Kiss Árpád emlékkonferenciák, földesi Karácsony Sándor Társaság, péceli Csökmei Kör).
- Megszervezte és levezette pedagógus költők bemutatásának műsoros délutánját.
- Hírlevelet szerkesztett több alkalommal.
- Kapcsolatot ápol debreceni és sárospataki iskolák vezetőségével és könyvtáraival.

DR. KOROMPAI GÁBORNÉ Dr. Szalacsi Rácz Mária tanár,
etnográfus, könyvtáros

Debrecenben született 1940-ben. Iskoláit a debreceni Svetits Intézet Elemi Iskolájában kezdte. 1958-ban a Kossuth Gyakorló Leánygimnáziumban érettségizett. 1957-től 1963-ig a Debreceni Népi Együttes tagja volt. 1958-ban felvételt nyert a KLTE Bölcsészettudományi Karán történelem–néprajz szakra. 1963 augusztusában történelem szakos tanári és etnográfusi oklevéllel a Debreceni Egyetemi Könyvtárban helyezkedett el. Kezdetben a Könyvfeldolgozási Osztályon dolgozott, 1968-ban a Bibliográfiai Osztály tudományos munkatársa lett. Ebben az esztendőben kelet-németországi könyvtárakban járt tanulmányúton, a későbbi években osztrák és lengyel nagykönyvtárakat volt alkalma tanulmányozni. Bibliográfusként a Debreceni Egyetemi Bibliográfia éves köteteit, személy-bibliográfiákat, folyóirat-repertóriumokat szerkesztett, és sajtótörténeti kutatásokat végzett. 1970-ben a Magyar Néprajzi Társaság és a Magyar Könyvtárosok Egyesületének tagja lett. 1972-től az utóbbi bibliográfiai szakbizottságának titkáráként konferenciák szervezője, előadója illetve korreferense volt. 1974-ben felsőfokú könyvtárosi szakképesítést szerzett. Ugyancsak ebben az évben jelent meg a Debreceni Egyetemi Könyvtár kiadásában legfontosabb munkája: „Hajdú-Bihar Megye sajtó-bibliográfiája, 1843-1970” címmel. 1980-ban bölcsészdoktori címet szerzett „A debreceni kormánypárti sajtó története 1873-1890” című disszertációjával. 1981-ben a Szakreferenci és Bibliográfiai Osztály vezetője lett. Munkaköréhez tartozott a kéziratár, az Osztrák Könyvtár és az NTMIR (Nemzetközi Tudományos Műszaki Információs Rendszer) debreceni irodájának felügyelete. Tudomá-

nyos munkája a sajtótörténet, helytörténet, egyetem- és könyvtártörténet tárgyköreire terjedt ki. A MTA Sajtótörténeti Munkacsoportjának tagjaként lektorálta a Nemzeti Sajtóbibliográfia első kötetét, és több sajtótörténeti, bibliográfiai kiadványt. Önálló bibliográfiai munkáit az Egyetemi Könyvtár adta ki. Tanulmányai könyvtári, múzeumi és levéltári évkönyvekben, valamint más gyűjteményes kötetekben jelentek meg. A KLTE-n induló könyvtárszakos képzésben megbízott előadóként vett részt, előbb a szaktájékoztató gyakorlatvezetőjeként, majd „Kézirattári ismeretek” címmel speciálkollégiumot vezetett.

Kitüntetései: Szocialista Kultúráért, Szinnyei József Díj, Kovács Máté emléklakett, Kertész Gyula Emlékérem.

2002-ben csatlakozott a Pedagógiai Egyesület munkájához. A „Pedagógusok arcképcsarnoka” című kiadványsorozat szerkesztőségének tagjaként, majd a kötetek lektoraként vesz részt az egyesület munkájában. 36 jeles pedagógus életrajzát írta meg. 2008 óta ő tartja a könyvismertetést az új kötetek ünnepélyes bemutatóján. Kiemelkedő tevékenységét a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Bizottsága 2011-ben oklevéllel ismerte el.

KOVÁCS ANDRÁS tanító, tanár, hivatásos pártfogó

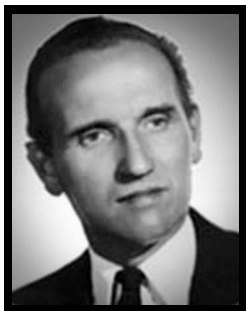
1944-ben született Hajdúböszörményben. Szülőhelyén végezte általános iskolai tanulmányait, majd a helyi Bocskai István Gimnáziumban tanult tovább, ahol 1962-ben érettségizett. Ezt követően a Debreceni Felsőfokú Tanítóképző Intézetbe nyert felvételt, ahol 1965-

ben szerzett általános iskolai tanítói oklevelet. A későbbiek folyamán, a Nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola levelező tagozatán, 1972-ben történelem szakos általános iskolai tanári oklevelet szerzett. 1980-ban egyéni levelezőként folytatta tanulmányait a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem pedagógia szakán, ahol 1985-ben pedagógia szakos előadói diplomát vehetett át. 1965-ben a Görbeházi Általános Iskolában kezdte a pályáját. Alsó és felső tagozatban egyaránt tanított. Ezt követően 1967-ben szülővárosába került, ahol először a 4., majd a 2. számú iskolában tanított. 1971-től másfél évtizedig a gyermekmozgalom vezetője volt, előbb Hajdúböszörményben, majd megyei szinten. A továbbiakban 4 évig a felnőttoktatás egyik megyei intézményében csoportvezetőként pedagógiai-módszertani irányító- segítő munkát végzett. 1989-ben a Téglási József Attila Nevelőotthon igazgatóhelyettese lett. 1996-tól két és fél évig a Hajdúsámsoni Általános Iskola történelemtanára, helytörténeti szakkörvezetője és gyermekvédelmi felelőse volt. 1998. december 15-től kezdte meg munkáját a Hajdú- Bihar Megyei Közigazgatási Hivatal Megyei Gyámhivatalában, hivatásos pártfogóként. 2003-ban létrejött a Hajdú- Bihar Megyei Igazságügyi Hivatal, ahol szintén hivatásos pártfogóként dolgozott nyugdíjba- vonulásáig, 2008-ig. Munkáját több kitüntetéssel is elismerték.

1998 óta tagja a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek. Több mint egy évtizede tagja az elnökségnek. Ungvári János elnöki működése alatt szervezőtitkárként tevékenykedett. Jelenleg az egyesület tagnyilvántartói feladatait látja el és a „Hírlevél” szerkesztője. 2002 óta 9 névcikk megírásával gazdagította a Pedagógusok arcképcsarnoka című kiadványt. Aktívan részt vesz a testületi üléseken és közreműködik a különböző egyesületi rendezvények szervezésében.

LENGYEL MIHÁLY (1932–2012) tanár, igazgató

Hosszúpályiban született, itt végezte elemi iskolai tanulmányait. Az 1950-51-es tanévben tett érettségi vizsgát a Debreceni Református Főgimnáziumban, egy év múlva felvételt nyert a Budapesti Apáczai Csere János Pedagógiai Főiskola matematika-fizika szakára. Itt a főiskola névadójának pedagógiai elvei, valamint tanárai, Öveges József és Péter Rózsa Kossuth-díjas professzorok emberi tartása és pedagógiai érzékük erősítették hivatástudatát. Már pályakezdőként megfogant benne a gondolat, hogy nem csak tanárnak kell lennie, hanem tennivalója van az iskolai falain kívül is, együtt kell élni a településen élő emberekkel.

Pedagógusi pályájának földrajzi állomásai: Rábahidvég, Sárvár, majd pedagógus feleségével, a Hajdú-Bihar megyei Pocsaj községbe hívták. Négy év után, családi kötődései miatt is, szívesen vállalt tanári szolgálatot Földes nagyközség általános iskolájában, itt végleg letelepedett, és felkérésre 19 évig az iskola igazgatói posztját töltötte be. Vezetői tevékenysége alkotó pedagógusközösség megteremtésére irányult, amely az iskola falain kívül is alakítja, fejleszti az általa szülőfalujának tekintett település, Földes erkölcsi és szellemi arculatát. Sorra jelentek meg kiadványai: *Földes sporttörténete 1925–2000 között*, *A derűsebb időskorért, Iskolatörténet - Földes 1880–1980*, *Diplomások arcképcsarnoka*, *Földes története képekben* és *Szülőfalunk képeskönyve* címmel.

Lengyel Mihály aktív vezetőségi tagja volt a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek. Köztisztviselőként álló személyisége, ismertsége és elfogadottsága mozgósító hatású volt Földesen és körzetében.

Közel félévszázados pedagógusi életművéért, nyugdíjas éveiben is közösséget szolgáló példamutató munkásságáért a Magyar Köztársaság Érdemérem ezüst fokozata kitüntetésben részesült 2004-ben.

DR. MOLNÁR LAJOSNÉ Diénes Sarolta középiskolai tanár,
megyei szakszervezeti titkár

A Békés megyei Endrődön született 1929-ben. Szülei a trianoni békekötés után Székelyföldről menekültek Magyarországra és Endrődön római katolikus felekezeti iskolában tanítottak 1941-ig. A bécsi döntés után visszatértek Székelyföldre, de 1944-től újra Endrődön élt a család. A nehéz történelmi idők és az édesanya 1946-ban bekövetkezett halála befolyásolta Sarolta tanulmányait. Elemi iskoláit Endrődön végezte, majd a Svábhegyi Iskolaszanatóriumban különbözeti vizsga letételével gimnáziumi tanulmányokat folytatott. 1941–44 között a marosvásárhelyi Állami Leánygimnázium tanulója, majd a békéscsabai Lorántffy Zsuzsanna Gimnáziumban tett érettségi vizsgát 1947-ben. Innen az útja a Debreceni Tudományegyetemre vezetett, ahol történelem–latin szakos középiskolai tanári diplomát szerzett. Pedagógus pályafutását a debreceni Csokonai Vitéz Mihály Gimnáziumban kezdte. 1961-62-ben férje kiküldetése miatt a család Neubrandenburgban élt. 1963-tól a debreceni Fazekas Mihály Gimnázium tanára volt, közben a Kossuth Lajos Gyakorló Gimnázium külső gyakorlat-vezetőjeként közreműködött a történelem szakos hallgatók tanári pályára való felkészítésében. 1971 tavaszán a Pedagógusok Szakszervezete H-B megyei titkára lett. Ezt a feladatot

nyugdíjazásáig látta el. 1986-tól 1991-ig a megyei bizottság elnöki posztját látta el. Munkaköréből adódóan tagja volt a Központi vezetőségnek, 5 évig a Szakszervezetek Országos Tanácsának, a SZOT Nőbizottságának is tagja volt. Munkáját kitüntetésekkel is elismerték. 1966. Oktatásügy Kiváló Dolgozója, 1973. 25 éves az újíto mozgalom emlékérem, 1977. Szakszervezeti Munkáért arany fokozat, 1978, 1981, 1984. Érdemes Szakszervezeti Munkáért, 1982. A Munka Érdemrend arany fokozata, 1989. Pedagógus Szolgálati Emlékérem, 1999. Eötvös József Emlékérem arany fokozat 2002 óta Aranyokleveles pedagógus. Nyugdíjazását követően bekapcsolódott a Karácsony Sándor Neveléstörténeti Egyesület munkájába. 2004-től a szerkesztő-bizottság tagjaként tevékenykedett. A Pedagógusok arcképcsarnoka kiadványba 18 arcképvázlatot írt.

NAGYNÉ LENGYEL ERIKA tanár, intézményvezető-helyettes

1959-ben született Debrecenben, általános iskolai tanulmányait Földesen végezte, majd a hajdúszoboszlói Hógyes Endre Gimnázium tanulójaként érettségizett 1977-ben. Érettségi után Debrecenbe nyert felvételt a Tanítóképző Főiskolára, ahol egy évig tanult. Férjhezmenetele miatt a sárospataki Comenius Tanítóképző Főiskolán folytatta tanulmányait, ahol, mint ének-könyvtár szakkollégiumi képzésben részesült tanító 1980-ban szerzett diplomát.

Egy évig kezdő tanítóként a Bodroglóközben, Tiszakarádon tanított, majd 1981-től, mint ének-zene tanár kezdett el tanítani a földesi Ál-

talános Művelődési Központ Általános Iskolájában. Ének-zene tanári képezését a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán szerezte 1986-ban.

1996-ban az intézményben beindult az alapfokú művészeti oktatás, azóta intézményegység-vezetőként irányítja a művészeti iskolát és közművelődési tevékenységet. A közművelődés irányításához felsőfokú kulturális menedzser végzettséget szerzett 1998-ban Budapesten az ELTE Bölcsészettudományi karán. 2009-től az általános iskola és a művészeti iskola egységének lett helyettes vezetője.

Édesapján keresztül ismerte meg a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület munkáját. 2002-ben lépett be az egyesületbe. 2008-tól az ellenőrző bizottság elnöke, jelenleg a felügyelő bizottság tagjaként aktív segítőtje az egyesületi munkának. 2012-től a mai napig a földesi tagszervezet vezetője, 15 fő munkáját segíti, irányítja, koordinálja.

NÉMETNÉ DÁVID IRÉN tanító, közoktatási szakértő

Hajdúszoboszlón született 1946-ban. Itt végezte általános iskolai és gimnáziumi tanulmányait. Az érettségit követően a debreceni Tanítóképző Főiskolán tanult tovább, ahol 1967-ben szerzett diplomát. Pályáját a hajdúszoboszlói 3. sz. Általános Iskolában kezdte, ahol harminc éven át tanított. Ezt követően került a B-A-Z Megyei Pedagógiai Intézethez, ahol 10 évig a Szakszolgálat munkatársa volt. Pályafutása során folyamatosan képezte magát. 2008 óta a Magyar Tehetséggondozó Társaság Tanító szekciójának vezetője. 2001-től országos közoktatási szakértő, általános iskolai területen, tehetség-

gondozás témában. Szakmai tapasztalatait publikációk útján tette közzé: 1982-ben 2 alkalommal jelent meg cikke a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet kiadványában, tehetséggondozással kapcsolatos témakörben.

1995-ben jelent meg az Anyák napi köszöntők című vers- és prózagyűjteménye. 1999-ben Tehetséggondozási programterv - javaslat az általános iskolák számára című munkája látott napvilágot. 2002-ben jelent meg az Anyák napi köszöntők c. dalgyűjteménye.

Ugyancsak 2002-ben készült el a Fejlesztő mix az általános iskola 2-4. osztályos tehetségesnek ígérkező tanulói számára című gyakorló füzet.

2006 januárjában Gyermekem első munkafüzete (Ajánlások, versek és feladatok a 0-6 éves korú gyermekek fejlesztésére) című kiadványa jelent meg.

2008 szeptemberében a Tehetség című folyóiratban, a hajdúszoboszlói Szókimondó című helyi kulturális lapban, a Kisgyermek c. folyóiratban valamint a Tanító c. módszertani folyóiratban Magas IQ + EQ + QI= Siker? címmel adta közre írását.

A Tanító című módszertani folyóiratban több alkalommal jelentek meg szakmai módszertani anyagai.

Jelenleg is több munkája van előkészületben.

Fejlesztő mix 2. (Segédanyag az általános iskola tanulóinak tehetséggondozásához) és

Gyermekem második munkafüzete (A 7-10 éves gyermekeknek és szüleiknek) c. kötete.

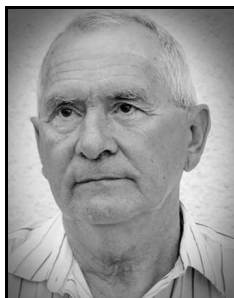
Magas színvonalú pedagógiai munkáját a következő kitüntetésekkel, díjakkal ismerték el:

1974 Oktatásügy Kiváló Dolgozója, 1985 Kiváló Pedagógus, 1999 Tehetségekért díj „A vidék tehetségeiért” Alapítványtól, 2011 Tehetségekért arany kitűző a Magyar Tehetséggondozó Társaságtól.

A Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület aktív résztvevője, rendezvényeinek állandó segítője. 2015 szeptemberétől a hajdúszoboszlói tagszervezet vezetője, a kibővített elnökség tagja.

NYIRKOS TIBOR középiskolai tanár, igazgató

1935-ben született Sátoraljaújhelyben, hétgyermekes családban. Az elemi iskola elvégzése után a helyi piarista gimnázium tanulója lett. 1953-ban – akkor már állami gimnáziumban – érettségizett és a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen tanult tovább, 1957-ben szerzett magyar–történelem szakos középiskolai tanári diplomát. Az egyetemi évek mély nyomot hagytak benne. Megismerte a szűkebb értelemben vett szakma alapjait, a pedagógiai munka alapnormáit és felelősségét, átélte az 56-os társadalmi konfliktusok fordulóit. Felelőségével együtt került Berettyóújfaluba, tíz évig az Arany János Gimnáziumban tanította szaktárgyait, valamint pszichológiát és logikát. 1967-ben megbízást kapott a püspökladányi Karacs Ferenc Gimnázium és Szakközépiskola vezetésére. Az oktatás során első helyre tette a képességek fejlesztését, ami valamilyen tevékenység elvégzésére való alkalmasságot jelent, amelyet csak gyakorlással lehet elérni. A tanári munka humanizmusát főként ennek belátása táplálja. 28 éves igazgatói munkája során jó kapcsolata volt a kollégákkal, a diákokkal, a szülőkkel, a nevelést és oktatást irányító szervezetekkel. Szakmai folyóiratokban publikált, módszertani kiadvány társszerzője volt.

Munkáját számos kitüntetéssel ismerték el: Maróthi György-díj, Kiváló Pedagógus, Magyar Köztársaság Arany Érdemkereszt, Pro urbe Díj Püspökladány. Nyugdíjba vonulása után néhány évig óraadó tanári, szaktanácsadói, oktatásügyi szakértői, vizsgáztató elnöki feladatokat vállalt. Tagja a Magyar Pedagógiai Társaságnak, aktívan bekapcsolódott a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület munkájába. Nagy kedvvel végezte a szerkesztést, évekig kiadványszerkesztői

feladatot látott el. Több ciklusban elnökségi tag, a püspökladányi tagszervezet vezetőjeként szervezi arcképvázlatok írását. Tucatnyi arcképvázlatot írt. Kiemelkedő tevékenységét a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Bizottsága 2011-ben oklevéllel ismerte el.

OLÁH IMRÉNÉ Szabó Ilona tanár, közoktatási vezető, közoktatási szakértő, ny. igazgató

1949-ben született, általános iskolai tanulmányait szülőhelyén, Kabán folytatta, majd 1967-ben a püspökladányi Karacs Ferenc Gimnáziumban érettségizett. Magyar–orosz szakos általános iskolai, majd magyar szakos középiskolai tanári diplomát szerzett.

1967-től 1975-ig a Kabai Általános Iskolában tanított. Házassága révén került Hajdúnánásra, ahol először a 3. sz. Általános Iskolában, majd a pártbizottságon dolgozott. 1989-ben került vissza régi munkahelyére, aminek a neve 1997-ben Barcsa János Számítástechnika Tagozatos Általános Iskola lett.

A Hajdúnánási Városi Önkormányzat képviselőtestülete először 1994-ben, majd 1999-ben bízta meg az igazgatói teendők ellátásával. Vezetői munkáját 14 évig 2008. április 30-ig végezte. Irányítása alatt számos új pedagógiai folyamat indult el, mely lényeges, minőségi változásokkal járt együtt, többek között diákújság megjelentetése, évkönyvek készítése. Az intézmény tagja lett az Önfejlesztő Iskolák Egyesületének. Az iskolában működik az Országos Közoktatási Intézet és a Soros Alapítvány által támogatott Szolgáltató Pont. Kiemelt lett az idegen nyelv és a számítás technika oktatása. Számos sikeres

pályázat által korszerűsödött az iskola felszereltsége. Új tornaterem épült állami cél- és városi önkormányzati támogatással, internet elérhetőség, nyelvi labor kialakítása. Nevéhez fűződik a Városi Diákparlament megrendezése, majorette csoport, nyári szaktáborok (kézműves, fafaragó, környezetvédelmi) szervezése pályázaton nyert pénzből.

A munkát az Oktatási Minisztérium 2004-ben „Közoktatás Minőségéért Díj” elismerő oklevéllel tüntette ki. 1996-tól közoktatási szakértői tevékenységet is végez, területe a tanügyigazgatás mellett a pedagógiai program készítése. Tevékenységét több kitüntetéssel is elismerték.

Alapító tagja a mai Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület elődjének. Elnökségi tagként, majd az Ellenőrző Bizottság tagjaként folyamatosan segíti az egyesület munkáját.

Az egyik iskolai újságban az alábbi Gyergyai Albert idézettel búcsúzott:

„Hálával és szeretettel gondolok a tanítványokra, akiknek jókedve, rokonszenve, figyelme és fiatalsága százszorosán megjutalmazott minden értük és velük való munkámért és fáradozásomért, s ha még egyszer újrakezddhetném, megint csak azért küzdenék, hogy igazán megérdemeljem a rám bízott fiatalok barátságát, mosolyát és jó emlékezetét...”

OLAJOS ISTVÁNNÉ Fialat Mária magyar–oroszlakos középiskolai tanár, intézményegység vezető, közoktatási szakértő

1948-ban született, iskolai tanulmányait Polgáron végezte. Tanári diplomája megszerzése után (KLTE, 1973) matematika–fizika szakos férjével együtt visszatért szülővárosába. Munkahelye, egészen nyugdíjba vonulásáig, egykori középiskolája a polgári József Attila Gimnázium lett, ahol a pedagógushivatást a nevelés-oktatás sokféle területén gyakorolta. Szaktárgyai oktatása mellett volt kollégiumi nevelőtanár, osztályfőnök, diákmozgalmat segítő tanár, munkaközösség vezető, igazgatóhelyettes, intézményegység vezető. Közoktatási szakértőként, érettségi vizsgaelnökként betekintést nyert más intézmények munkájába is. Tapasztalatait, szakmai ismereteit igyekezett minden megbízatásában a pedagógiai innováció szolgálatába állítani. 2002-től 10 éven át vezetője és oktatója volt a hátrányos helyzetű, tehetség- ígértű tanulók iskolán kívüli oktatását felvállaló Kistérségi Tudor Műhelynek.

Diákkorától részt vesz a város közéletében, kultúrájának alakításában. 20 éve tagja a Polgár Városért Alapítvány kuratóriumának, mely- többek között- ösztönzője a kulturális örökség feltárásának, könyvbeli dokumentálásának.

Pedagógiai és közéleti tevékenységét, innovációkészségét 1986-ban minisztériumi Kiváló Munkáért kitüntetéssel, szaktanári, vezetői munkáját, a szülőhely és a vezetett intézmény iránti elkötelezettségét a város 2003-ban „Az Év Pedagógusa” díjjal, 2005-ben „Pro Urbe” emlékéremmel ismerte el.

2004-től férjével együtt tagja a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek, melynek munkáját arcképvázlatok szerzőjeként, 2015-től pedig korrektorként segíti.

PAPP GÉZÁNÉ Tóth Margit Magdolna szaktanító, általános iskolai tanár, igazgató

1943-ban született Püspökladányban. Általános és középiskoláját itt végezte kítűnő eredménnyel. Továbbtanulásában egy akut betegség megakadályozta, ezért 1961 júliusában az Állami Biztosító Járási Fiókjánál helyezkedett el könyvelői munkakörben. Munkáját a Debreceni Városi Fióknál, majd a Hajdú-Bihar Megyei Igazgatóságon folytatta. 1966-ban a debreceni Bethlen Gábor Közgazdasági Szaközépiskola levelező tagozatán képesített könyvelő, vállalati tervező és statisztikus képesítést szerzett.

1971-ben beiratkozott a Gépíró és Gyorsíró Iskola érettségi utáni tagozatára, ahol 1972-ben kiváló eredményű gépíró és gyorsíró szakképesítést kapott. 1974-ben megszerezte Budapesten a gépíró és gyorsíró szaktanítói oklevelet. Hosszú időn át a debreceni Gépíró és Gyorsíró Iskolában tanított szaktanárként, igazgatóhelyettesként. 1973-ban beiratkozott a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola magyar szakára. 1977-ben magyar szakos általános iskolai tanári oklevelet szerzett jó minősítéssel.

1983-ban az iskola igazgatójává nevezték ki. Igazgatása alatt jelentős eredményeket értek el. A kétéves szakiskolai képzés mellé beindította a 4 éves gép-gyorsíró idegen nyelvi ágazatot. A kétéves és a

négyéves képzés átjárható volt, ez tette népszerűvé. 1993-ban felvették a nagy író, Móricz Zsigmond nevét. Az országos szakmai versenyeken a tanulók kiválóan szerepeltek, mind az anyanyelvi, mind a szakmai versenyeken rangos helyezéseket értek el. A nagy író tiszteletére megyei prózamondó versenyeket szervezett Móricz műveiből, ahol a sok tehetséges tanuló művészi teljesítménye lenyűgözte a közönséget.

Éveken át tagja volt az országos szakmai versenybizottságnak, részt vett az Országos Képzési Jegyzék követelményrendszerét kidolgozó bizottságban. Vizsgaelnöki, kamarai képviselői minőségben számtalan megbízást kapott.

Nyugdíjasként 15 évig tanított a székesfehérvári központú Kodolányi János Középiskola debreceni Szakközépiskolai Tagintézményében.

2001-től tagja a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek. 1 évig elnöke volt, jelenleg a felügyelő bizottság elnöke.

Kitüntetései: Kiváló Munkáért, Debrecen Város Kiváló Pedagógusa, Karácsony Sándor Pedagógiai Emlékérem.

DR. PETRIKÁS ÁRPÁD (1928–1999) egyetemi tanár

Debrecenben született, elemi iskoláit a megye több településén végezte, Hajdúböszörményben és Zilahon volt gimnazista, a debreceni Református Kollégium Gimnáziumában érettségizett. Teológiai tanulmányokat folytatott, majd a KLTE magyar-francia szakos hallgatója volt, később felvette az orosz-tanári szakot. Első munkahelye a Dohányipari Technikum, 4 évig a Fazekas Mihály Gimnázium tanára

volt. A következő 4 év a tudományos képzés időszaka a leningrádi Zsdanov egyetemen. Kandidátusként 1961-től a KLTE Neveléstudományi Tanszékére került, két évtizeden át irányította a tanszék munkáját, innen vonult nyugdíjba egyetemi tanárként.

Széleskörű hazai és nemzetközi tudományos-szakmai munkát végzett. Ebben segítette orosz, német, francia és angol nyelvtudása. Sokrétű egyetemi nevelő-oktató tevékenysége kiterjedt a tanár szakos hallgatókra, azok szakmai gyakorlatára, a szakdolgozatot készítőkre, a tanszék fiatal oktatóira, kutatóira, foglalkozott a doktoranduszokkal. A 80-as évek elején 7 megyére kiterjedően megalakult az Alkotó Pedagógusok és Nevelőintézmények Munkaközössége, majd 1994-ben átalakult Alkotó Pedagógusok és Intézmények Egyesületévé, melynek elnöke volt. Munkásságának része volt az évente megszervezett fórumok és iskolakonferenciák sora, ahol a rendszerfejlésztés, önfejlesztés és a pedagógiai innovációk, a pedagógiai programok önfejlesztő hatása volt a fő téma. Alapító tagja volt a Magyar Pedagógiai Társaságnak, tagja volt több nemzetközi (Comenius, Makarenko, Janusz Korczak) társaságnak, a zürichi Pestalozziánumnak. Életművének fontos része publikációs tevékenysége. 270 publikációval- közte 15 önálló művel – gazdagította a magyar pedagógiai irodalmat. Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el.

Alapító tagja volt a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület jogelőd szervezetének. Javaslaival segítette az egyesület munkáját haláláig.

RAFFAY ZOLTÁNNÉ Oláh Katalin tanár, igazgatóhelyettes

Nyírbátorban született 1942-ben. Szülei és anyai nagyapja pedagógusok voltak. A Báthoriakról híres református templom iskolaudvarán nőtt fel, általános és középiskolába is Nyírbátorban járt.

Matematika–fizika szakos általános iskolai tanári végzettséget részben a debreceni KLTE-n, részben az egri Tanárképző Főiskolán szerzett. Később, a pedagógia előadó egyetemi végzettségét a szege-di JATE pedagógia szakán szerezte meg. 37 évet töltött el a pedagógus pályán, tanárként, szakvezető tanárként és gyakorlóiskolai igazgatóhelyettesként. Szeminarizált matematika módszertanból, etikából és neveléstörténetből a Nyíregyházi Főiskola jogelődjénél a Besenyei György Tanárképző Főiskolán. Mint harmadik generációs pedagógus, hivatásnak, szívügyének tekintette a pályát. Szüleitől, tanáraitól hivatástudatot látott és tapasztalt, s maga is ekként végezte munkáját.

Első szakmai dolgozata 1966-ban a Pedagógiai Szemlében jelent meg, „A hatodik osztályos fizika tankönyv kipróbálásának tapasztalatai” címmel. Ezután számos írása jelent meg a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Műhely c. lapban, több pályázaton vett részt eredményesen. Házi használatra két alkalommal állította össze a tanító szakos hallgatók gyakorlati képzésének útmutatóját, s számos konferencián, továbbképzésen szerepelt előadóként. Szakértői munkát végzett két általános iskolánál.

17 évig volt a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Pedagógus Szakszervezet bizottsági tagja.

Munkáját több alkalommal elismerték: 1966. Kiváló Úttörővezető, 1977. Szakszervezeti munkáért ezüst fokozat, 1983. Úttörővezetői

Érdemérem, 1987. Munka Érdemrend bronz fokozat, 1994. Nyíregyháza város Oktató Nevelő Munkájáért, 2000. Arany Katedra Emlékplakett.

Az egyesülettel 2004-ben ismerkedett meg a Pedagógusok arcképcsarnoka kiadvány tanulmányozása kapcsán, s 2006-tól rendszeres arcképvázlat-írója lett a megjelenő köteteknek, illetve ekkor be is lépett az egyesület tagjai közé. Egyesületi tagokat szervez Nyíregyházáról és a megyéből, illetve arcképvázlat-írókat „toboroz”. Ő maga mintegy negyven arcképvázlatot készített az eltelt időszakban. 2010-ben és 2014-ben elnökségi taggá választották, igyekszik az elnökség munkáját érdemben segíteni. 2011-ben munkáját a DAB oklevéllel ismerte el. 2011-ben és 2013-ban a „Pedagógusok Arcképcsarnoka” kötet népszerűsítése kapcsán tanulmányi kirándulásokat szervezett Erdélybe és Kárpátaljára, több támogatót nyert meg a kiadvány támogatására.

SZABÓ LÁSZLÓNÉ Molnár Mária Róza óvodavezető, irodavezető, közoktatási szakértő

Balmazújvárosban született 1951-ben a család negyedik gyermekeként. Általános iskolai tanulmányait a körzeti ún. szigetkerti általános iskolában végezte. A nyolcadik osztály befejezését követően szintén helyben, az immáron második éve működő „kapás”gimnáziumnak nevezett középiskolában tanult tovább. Kalmár Zoltán igazgató úrnak köszönhetően, kitűnő tanári gárda oktatta és nevelte a szorgalmas vidéki diákokat. A jeles érettségivel sikeresen

felvételizett a Nyíregyházi Felsőfokú Technikum kertészeti szakára. Itt is jól teljesített, választását mégsem tartotta egy életre szóló elköteleződésnek. Érdeklődése egyre inkább a gyermekek nevelését, fejlesztését segítő pedagógusi munkára irányul. A váltás eredménye az 1975-ben a Hajdúböszörményi Óvónőképző Intézetben szerzett óvónői diploma. Óvodapedagógusból vezető lett 1985-ben. 1999-ben szerzett közoktatás vezetői szakképzettséget a Budapesti Tanítóképző Főiskolán. Vezetőként legfőbb célja: a munkatársak körében a nyugodt, kiegyensúlyozott, bizalomra épülő közösségi, a gyermekek körében a meghitt, derűs, kiegyensúlyozott légkör megteremtése. Az általa vezetett óvodák helyi adottságaiból adódóan sokat tesz a hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek növeléséért. Ezen a téren a leglátványosabb a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézettel közösen megvalósított HEFOP 2.1.3. pályázat „Hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása az oktatásban” címmel, melynek eredményeként városi szinten kidolgozásra került a deszegregációs stratégia. Az általa létrehozott óvodai alapítvány is a hátrányos helyzetű gyermekeket segíti. Pályázatok írásával az óvodák szakmai eszköztárát gyarapítja. 1997 január elsejével felkérték a Balmazújváros Város Polgármesteri Hivatalában megalakuló Intézményfelügyeleti Iroda vezetésére. Az oktatás mellett, a közművelődés és az egészségügyi területen adódó teendők ellátása is feladatai körébe tartozik. Tapasztalt csapatával sikeresen veszi a kihívásokat. Innen megy nyugdíjba 2008 decemberében. Ezzel szakmai pályafutása nem ér véget, mert szakértőként, szaktanácsadóként tovább segíti az óvodák nevelőmunkáját. Eredményes óvodai munkájáért 1986-ban miniszteri dicséretben részesül, majd 2006-ban a Magyar Köztársasági Bronz Érdemkereszt kitüntetést kapja.

A Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesülettel való megismerkedése Király István egyesületi tag lelkes szervezőmunkájának eredménye. Szervezője és levezetője a Kalmár Zoltán emlékülésnek. Király István halálát követően a helyi tagság képviselője. 2014-től az elnökség tagja. Aktív szervezőmunkájával segíti az egyesület működését. Szorgalmazza és segíti az arcképvázlatok írását. Felelősen teljesít minden ráosztott feladatot.

SZIKSZAINÉ DR. NAGY IRMA középiskolai tanár, az MTA
doktora

1944-ben Kemecsén született. Iskoláit Debrecenben végezte. 1967-ben a Kossuth Lajos Tudományegyetem magyar–latin szakán szerzett középiskolai tanári oklevelet. 14 évig a közoktatásban dolgozott, majd 1981-től magyar nyelvészeti tárgyakat tanított a Debreceni Tanítóképző Főiskolán. 1994-től a Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékén oktatott docensként, majd 2009-től tudományos tanácsadóként a 2012-ben bekövetkezett nyugdíjazásáig. Előzőleg itt már nyolc évig (1984–1992) mellékállásban tanított. 1995-től 8 évig két ciklusban dolgozott a Kossuth Lajos Tudományegyetem (majd: Debreceni Egyetem) Magyar Nyelvtudományi Intézetének igazgatójaként.

Tudományos pályája az 1984-ben megírt egyetemi doktori értekezésével indult el. 1992-ben a nyelvstudomány kandidátusa lett *Az ikerítés helye, szerepe, szabályszerűségei a magyar nyelvben* című értekezésével. – 1990-ben ismerkedett meg a textológiájával, és ennek hatására tankönyvet írt a felsőoktatási intézmények számára *Leíró magyar szöveg*tan címmel (1999. Osiris Kiadó). Ehhez kapcsolódott *Szövegértés, szövegelemzés, szövegalkotás* című gyakorlókönyve (2001. Osiris Kiadó). A stilisztikában való elmélyülése vezette el *Stilisztika* című jegyzete megírásához (1991). Ez könyvként 1994-ben jelent meg (Trezor Kiadó). Közben egyre behatóbban foglalkozott stilisztikával, és 2007-ben *Magyar stilisztika* címmel jelentette meg a felsőoktatási intézmények számára írott tankönyvét (Osiris Kiadó). Szövegatanát és stilisztikáját ma is tankönyvként használják a felsőfokú intézmények.

1996-ban lett az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszéke mellett működő stíluskutató csoport tagja.

2000-ben habilitált a Debreceni Egyetemen. 2001–2004 között Széchenyi István Ösztöndíjban részesült. Az ösztöndíj eredménye az akadémiai doktori minősítésre beadott értekezése: A kérdéshalakzatok retorikája és stilisztikája (nyomtatásban 2008-ban). Ezért neki az MTA Doktori Tanácsa MTA doktora címet adományozott (2006).

A Debreceni Egyetem nyelvi tanszékei által indított *Officina Textologica* című szövegtani tárgyú sorozat egyik szerkesztője volt. Az egyetem nyelvészeti tanszékei által elnyert Egy poliglott szövegnyelvészeti–szövegtani kutatóprogram című OTKA--pályázat témafelelőseként 5 szövegtani tárgyú konferenciát rendezett (2000., 2001., 2003., 2004., 2005.). Témavezetőként 1 Felsőoktatási Programfinanszírozási, 4 OTKA, 2 Universitas és 3 debreceni önkormányzati pályázatot nyert el. Országos szintű rendezvényeket szervezett a Debreceni Egyetemen: a II. Országos Anyanyelv--tanítási Versenyt; stilisztikai konferenciákat: Kossuth Lajos, a szó művésze (2002) József Attila, a stílusművész (2005); A Nyugat stiláris sokszínűsége (2008); A stíluskohézió eszközei a modern és posztmodern szövegekben (2011); A stilisztikai--retorikai alakzatok szöveg-- és stílusstruktúrát meghatározó szerepe (2012). Ezek anyagát a Magyar Nyelvtudományi Intézet kiadványaiként jelentette meg. A szakmai közéletben is tevékenyen részt vett. 2002-től két ciklusban a Debreceni Akadémiai Bizottság Nyelvészeti Munkabizottságának az elnökévé, 2005-től 10 évre a Magyar Nyelvtudományi Társaság debreceni csoportjának elnökévé választották meg.

1974-ben Miniszteri Dicséretet, 1986-ban Kiváló Munkáért kitüntetést, 2003-ban Dékáni Elismerő Oklevelet kapott.

2014 óta tagja a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek. Kezdetben nyelvi lektorként dolgozott, 2015-ben pedig az ő szerkesztésében jelent meg a *Pedagógusok arcképcsarnoka* című kiadvány.

SZÖLLŐSI IMRÉNÉ Tóth Vilma Ida óvónő, tanító, rajz szakos tanár

„Az embert nem a születés, a földi rang avatja előkelővé, hanem a szellem és a jellem.”(Goethe)

Sárándon született 1950-ben, az általános iskolát is ott végezte, majd a derecskei Tótfalusi Sándor Gimnáziumban érettségizett 1968-ban.

1971-ben a Szarvasi Óvónőképzőben óvónői diplomát, 1974-ben a Jászberényi Tanítóképző Intézetben tanítói képesítést, 1977-ben a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán rajz szakos tanári diplomát szerzett. 1994-ben a nádudvari Népi Kismesterségek Szakiskolájában szövés szakon végzett.

Dolgozott az esztári óvodában, majd az iskolában, 1976-tól Derecskén, az 1. sz., az átszervezést követően a Bocskai István Általános Iskolában tanította szakját nyugdíjazásáig. Közben óraadóként vizuális kultúra és művészettörténet tantárgyakat tanított a helyi gimnáziumban.

Aktívan részt vett a város kulturális életében, különböző programokon a helyi Művelődési Házban, a középiskola kollégiumában, az általános iskolában: bábjáték, kerámia szakkör, szövésoktatás, selyemfestő műhely, Ügyes Kezek szakkör, műszaki rajz fakultáció, stb.

Munkaközösség-vezetői, 1988-1991 közötti időszakban rajz szaktanácsadó feladatokat is ellátott. Innovációs tevékenységének eredménye az 1989. évi Hajdú-Bihar-megyei pályamunka III. helyezése. 1990-ben pályamunkája dicséretben részesült. Eredményesen vesz részt országos pályázatokon, jelenlegi kutatásai az értékmegtartásban, hagyományörzésben realizálódnak, tevékenysége során

szoros kapcsolatban áll a gyerekekkel, felnőttekkel. Konferenciák előadójaként is ismert személyiség.

Több mint 20 évig Derecske város Pedagógus Szakszervezeti titkára és több mint 10 évig munkahelyi titkár volt. A Derecskei Hírek helyi újság tudósítója.

Vezetője a felnőtt Kézműves Körnek, szervezi a város hagyományörző tevékenységét, az általános iskolás gyerekek nyári Ügyes Kezek Táborát. Helytörténeti kutatásokat végez, megjelent kötetei: 2007-ben Derecske története képekben, Derecske fényel írt történelme, 2008-ban: Szülőházam Derecske, - Tanka János élete, 2011-ben Az Úr a béke - Tanka János versei, 2011-ben Gyermekhangon - gyermek vers és kifestő.

2001 óta tagja a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek. 14 arcképvázlatban állított emléket derecskei pedagógusoknak. 2013-tól bekapcsolódott a szerkesztőség munkájába. Pedagógiai munkája elismerése a Kiváló Munkáért kitüntetés 1987.

TAR JÓZSEF tanár, szakfelügyelő

1928-ban született Balmazújvárosban. Elemi és polgári iskolai tanulmányait szülőhelyén végezte. A Debreceni Református Tanítóképzőben szerzett tanítói oklevelet, majd a Gyógypedagógiai Főiskolán diplomázott. Tanított Elepen, Hajdúviden, a katonai szolgálat letöltése után 1954-től a Hajdúnánási Fiúnevelőotthon nevelője, majd 1957-től 1973-ig a Fiú- és Lánynevelőotthon igazgatója volt. Ez időszak alatt 10 évig nevelőotthoni és általános iskolai diákotthoni

szakfelügyelői feladatokat is ellátott Hajdú-Bihar megye intézményeiben. 1979-től 1989-ig gyermek- és ifjúságvédelmi szaktanácsadó volt. A nehéz sorsú nevelőotthonos és diákotthonos gyermekek, fiatalok nevelését-oktatását szervező munkával, pedagógiai tanácsaival segítette. Munkáját több kitüntetéssel is elismerték: az Oktatásügy kiváló dolgozója, Kiváló munkáért, Soós Gábor Közzolgálati díj. Alapításától munkatársa a hajdúnánási újságnak, külső tudósítója a Hajdú-Bihari Naplónak. 2000-ben Hajdúnánás város kitüntető díját vehette át.

A fényképezést nem csak hobbinak, szinte hivatásnak tekinti. Fotókiállításai: Hajdúnánási Nevelőotthon 1983, Móricz Pál Művelődési Központ 1999.

Alapító tagja a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek. A rendezvények lelkes résztvevője, több ezer fotón örökítette meg az eseményeket, fotói az egyesület kiadványaiban is megtalálhatók.

ÚJ IMRÉNÉ Tóth Róza (1938–2013) tanító, tanár, igazgató, szaktanácsadó, közoktatási szakértő

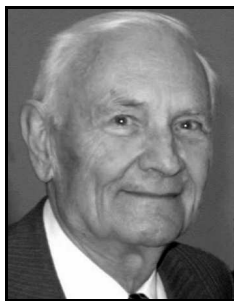
Derecskén és Debrecenben végezte tanulmányait, 1953-ban felvételt nyert a Lorántffy Zsuzsanna Tanítóképzőbe. Tanítóként Nyíradony, Balmazújváros és Bocskai kert iskolái voltak a munkahelyei. 1964-ben magyar-ének-zene szakos tanári diplomát szerzett Egerben és szaktanárként, majd igazgatóként Debrecenben folytatódott pályafutása. 10 évig irányította az Eötvös utcai Általános Iskolát. Egyszerre végezte az iskolaépület teljes felújításának irányítását és a nevelőtes-

tület pedagógiai kultúrájának megújítását. 1979-ben újabb diplomát szerzett a KLTE pedagógia szakán. 1985-től nyugdíjazásáig a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet munkatársa volt, tanfolyamokat, konferenciákat szervezett, a pedagógiai szaktanácsadók mentora volt, és összefogta a megyében dolgozó általános iskolai igazgatók munkaközösségét. Nyugdíjazása után még négy évig gondozta a Zsolnai-féle értékközvetítő és képességfejlesztő programot. Döntő szerepe volt abban, hogy a megyében 1993-ra 58 intézmény alkalmazta a nyelvi - irodalmi - kommunikációs programot. Közoktatási szakértőként pedagógiai programokat értékelt, fejlesztési tervek készített. Kapcsolatteremtő képességét, szakmai tudását, tapasztalatait minden szervezetben kiválóan hasznosította. Munkásságáért Maróthi György-díjjal tüntették ki.

Aktív tagja volt a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesületnek. Nyílt, őszinte véleményformálása előrevitte az egyesületi munkát. Elnökségi tagként, szerkesztőként és arcképvázlat szerzőként is maradandót alkotott.

UNGVÁRI JÁNOS középiskolai tanár, ig.-h., igazgató, megyei művelődési osztályvezető

Születési adatai: Derecske, 1931. Tanulmányi végzettsége: matematika–fizika szakos középiskolai tanár (KLTE 1955).

Életpályája: 1955-től tanár, ig.-h., Karacs Ferenc Gimnázium és Szakközépiskola, Püspökladány; 1966-tól a Polgári József Attila Gimnázium alapító igazgatója; 1970-től a Hajdú-Bihar Megyei Peda-

gógus Továbbképzési Intézet alapító igazgatója; 1975-től a Hajdú-Bihar Megyei Tanács VB művelődésügyi osztálya általános vez.-h.; 1989-1991-ig a megyei művelődési- ifjúsági- és sport szakigazgatási osztály mb. vezetője.

Iskolai tevékenységében tanárként először a módszerek innovációjára helyezi a hangsúlyt, majd a szaktárgyai személyiségfejlesztő hatásaira. Vezetőként kiemelt figyelmet fordít a közösségek alapítására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, fejlesztésére. Bekapcsolódik Kelemen László egyetemi prof. kutatási csoportjának munkájába.

Országosan elsőként a továbbképzési kabinetet intézetté fejleszti (Pedagógiai Szemle 1973/4). Az intézet szervezeti és működési rendjét az ágazati főhatóság a Művelődési Közlöny 1974/7 számában ajánlás formában közölte.

A megyei művelődési osztályon a közoktatás irányítója. A kibontakozó reformok elkötelezett híve. Szorgalmazza az oktatási intézmények és a pedagógusok önállóságát és szabadságát, valamint a társadalmi szerepüknek megfelelő anyagi megbecsülésüket. Ennek megfelelően értelmezi az iskolatanácsok szerepét. A '80-as években segíti egyházi iskolák szervezését (Hajdúdorog).

Szakmai-közéleti tevékenységet a Magyar Pedagógiai Társaságban, a TIT-ben és a Bolyai János Matematikai Társulatban fejt/fejtett ki.

1991-től nyugdíjas életformában egyesületet és alapítványt hoz létre az iskolai közlekedéspedagógiai és környezetvédelmi oktató-nevelő tevékenység segítésére. *A gyermekek életéért* címmel országos konferenciát szervez (Debrecen, 1995. 08. 22.).

1995-ben kezdeményezi a körülből eltávozott kiváló pedagógusok emlékének ápolását. Emlékbizottságot szervez, s a következő évben emlékülés méltatja Sári Gusztáv, a történelemtanítás országosan elismert szaktanácsadó munkásságát. Ezzel indul az emlékülések sora. Az emléküléseken elhangzottakat kiadványban örökíti meg, s a szerkesztés mellett a nyomdai tördelést is végzi. Az emlékbizottsági forma nem alkalmas az anyagi támogatás fogadására, ezért más civil szervezeti formát kezdeményez.

1998-ban megszervezi a Hajdú-Bihar Megyei Neveléstörténeti Egyesületet. 2002-ben az egyesület Karácsony Sándor nevét veszi fel. Az egyesület fő célja: pedagógusi arcképvázlatokban foglalt életutak és munkásság megörökítése a *Pedagógusok arcképcsarnoka* c. évente

megjelenő gyűjteményes kötetben. Kazinczy F., Arany J., Kosztolányi D. és Illés Endre nyomán kidolgozza az arcképvázlat műfaját. Az arcképcsarnok eddig megjelent 14 kötetének szerkesztője vagy főszerkesztője. Tanítóiról, tanáraitól és a pedagógia kutatóiról 30 arcképvázlatot írt.

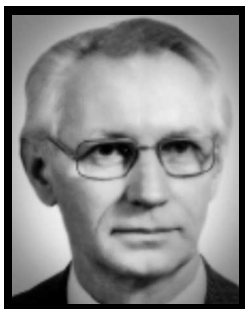
2010-ig elnöke az egyesületnek.

Kutatási területe: pedagógiai mérések, neveléstörténet. Publikációinak száma közel 150, megjelentek a Köznevelés, Könyv és Nevelés, Audiovizuális Közl., Neveléstörténet c. országos szaklapokban, helyi és megyei kiadványokban, napi sajtóban. Önálló köteteinek, jegyzeteinek száma a 30-at meghaladja. Önéletrajzi kötete *Életpályám kiemelt szakaszai* címmel jelent meg (2015). Megírja a polgári gimnázium történetének első évtizedét, amelyet a város alapítványa nyomtatásban megjelentet.

Számos állami és társadalmi kitüntetésben részesült. Többek közül az Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1974, 1980); a Haza Szolgálatáért (arany, 1979); a Munka Érdemrend (ezüst, 1982); Kiss Árpád emlékérem (1984); Úttörővezető Érdemérem 1983); a Tanács Kiváló Dolgozója (1988); az MTA Debreceni Terület Bizottsága DAB díja (2003); Magyar Köztársasági Érdemkereszt (bronz, 2004); Derecske Városért elismerő cím (2006).

DR. VASKÓ LÁSZLÓ (1931–2014) egyetemi docens, kandidátus

Kenézlőn született. Gimnáziumi tanulmányait – az országos versenyvizsga alapján – Nagykállóban kezdte 1944-ben, majd Sátoraljaújhelyen fejezte be jeles érettségivel. 1952 őszén nyert felvételt a Debreceni Egyetem BTK történelem szakára. 1956 nyarán államtanvizsgázott, és szerezte meg kitüntetéses diplomáját. 1956 őszétől a debreceni Tóth Árpád Fiúgimnáziumban kezdte pályáját, majd 1959 júliusától a KLTE Pedagógiai Tanszék Népművelési Szemináriumához került tanársegédnek. 1963-ban megvédte bölcsészdoktori értekezését „summa cum laude” minősítéssel. 1966-ban a Neveléstudományi Tanszék adjunktusa lett, s ezt követően ott dolgozott nyugdíjazásáig. 1978-ban docensi kinevezést kapott, s 1980 januárjától a Pedagógiai-lélektani Tanszékcsoporthoz vezetője, 1983-89 között a Neveléstudományi- Pszichológiai- Művelődéstudományi Intézet igazgatója volt. 1989 szeptemberétől ismét önálló tanszékek alakultak, s a Neveléstudományi Tanszék vezetésével őt bízták meg 5 évre. Ez idő alatt irányításával került sor az egyes stúdiumok tartalmának felülvizsgálatára és korszerűsítésére. Szűkebb kutatási területe a 19-20. századot érintette, így pl. a pedagógusképzéssel, a hazai vándoriskolákkal (1921–48), a kutatómódszertan elvi és gyakorlati kérdéseivel, a felsőoktatás debreceni történetének áttekintésével (1945–1980), a nemzetiségi oktatásügy alakulásával (1945–48), valamint oktatói jegyzetek írásával foglalkozott. Természetesen az oktató-nevelő munkában, a tanórák ellátásában, a különböző társadalmi tevékenységekben is részt vállalt. Számos hazai és külföldi szakmai konferencián, felolvasó ülésen és emlékülésen előadással, referátummal sze-

repelt. A jénai, rostocki, lublini egyetem pedagógiai tanszékeivel termékeny és tartós kapcsolatot alakított ki. Életművének szerves része a magyar neveléstörténet fontos fejezeteinek kutatása. 1978-tól 1990-ig a Magyar Pedagógiai Társaság neveléstörténeti szakosztályának volt vidéki titkára. 1976-tól az MTA Pedagógiai Bizottság Neveléstörténeti Albizottságának volt tagja. Helyileg az MTA DAB Neveléstudományi Munkabizottságának titkára, majd társelnöke. A Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület alapító elnökségi tagja, ahol elnökhelyettesi posztot töltött be. Egyesületünk célrendszerének és tartalmi feladatainak kimunkálásában jelentős szerepet játszott.

Kivonat
A Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület
2015. november 25-én elfogadott

ALAPSZABÁLYÁBÓL

I.

1. Az egyesület neve: Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület
2. Az egyesület székhelye: 4024 Debrecen Rákóczi u.63. I/3.
3. Az egyesület honlapjának megnevezése: www.kspe.hu

II

Az egyesület célja, feladata és tevékenységei

1. Az egyesület célja:

- a) egykori kiváló pedagógusok illetve tágabb értelemben a nevelésben, a közigazgatásban vagy a nevelők képzésében munkálkodó nagyhatású személyiségek életútjának és munkásságának feltárása és megörökítése, a gyakorló pedagógusok hivatástudatának megerősítése és a pedagógus pálya iránt vonzó fiatalok érdeklődésének felkeltése;
- b) nevelési-oktatási események és pedagógiai hagyományok tárgyalagos feltárása, valamint nevelési-oktatási intézmények, települések és régiók oktatási hálózatának, illetve pedagógiai alkotóműhelyek történetének kutatása és publikálása;
- c) fórumok szervezésével hozzájárul az iskola mai világa valós problémáinak feltárásához, ezek jelzéséhez. Különösen a nevelés hatékonyságának előmozdítása és a tanulási esélyegyenlőtlenségek tekintetében észrevételeket, ajánlásokat tesz illetékes állami és önkormányzati szerveknek.

2. Az egyesület céljai elérése érdekében végzett tevékenységei:

- a) emléküléseket, emléknapokat, szakmai rendezvényt szervezhet,

- b) megkülönböztetett módon foglalkozik névadója szellemiségének ápolásával, emlékének megőrzésével, munkássága ma is használható értékeinek terjesztésével,
- c) ösztönzi, segíti és szervezi neveléstörténeti kiadványok megjelentetését,
- d) kezdeményezhet vagy véleményezhet iskolai névfelvételt, emléktáblák állítását, emlékérmek létesítését,
- e) ajánlásokat tehet pedagógusok állami, önkormányzati és intézményi elismerésére, kitüntetésekre,
- f) életút és visszaemlékezések megírására kérhet fel pedagógus személyiségeket,
- g) szakmai kérdésekben véleményt nyilváníthat, ajánlásaival segítheti állami, önkormányzati szervezetek és oktatási intézmények munkáját,
- h) neveléstörténeti pályázatokat írhat ki,
- i) tapasztalatcsere látogatásokat szervezhet bel- és külföldi szervezeteknél.

2. Az egyesület közhasznú jogállású.

Az egyesület az alábbi közhasznú tevékenységeket végzi:

1./ Általános iskolai, gimnáziumi, szakközépiskolai, szakiskolai, kollégiumi ellátás, felnőttoktatás, alapfokú művészetoktatás, fejlesztő nevelés, fejlesztő nevelés-oktatás, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása, pedagógiai-szakmai szolgáltatás - 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 4. § (1) a)-u) (állami és önkormányzati feladat)

Ennek érdekében az egyesület: nevelési, oktatási ismeretterjesztő tevékenységet fejt ki, felkutatja azokat a pedagógusokat és ezek nevelési, oktatási módszereit, melyek sikeresek és tevékenységüket, módszereiket azzal népszerűsíti, hogy kiadja évenként a Pedagógusok arcképcsarnokát, amiben az előzőket közzé teszi. Eredményes pedagógusok módszereiről ankétokat szervez.

2./ Közösségi kulturális hagyományok, értékek ápolása, művelődésre szerveződő közösségek tevékenységének a lakosság életmódja javítását szolgáló kulturális célok megvalósításának támogatása,

művészeti intézmények lakossági művészeti kezdeményezések, önszerveződések támogatása, a művészi alkotó munka feltételeinek javítása, a művészeti értékek létrehozásának, megőrzésének segítése-1991. évi XX. tv. a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat és hatásköréről 121§a)-b) (települési önkormányzat és megyei önkormányzat feladata).

Ennek érdekében az egyesület: ápolja névadójának /Karácsony Sándornak/ a pedagógiai hagyatékát, módszereit népszerűsíti. Kapcsolatot teremt hazai iskolákkal, szervezetekkel, határon túli magyar tannyelvű iskolákkal, amelyeket kiadványok, tankönyvek adományozásával segít. A kapcsolatok elmélyítésével erősíti az anyaországhoz való kötődést, a magyar nyelv eredményes oktatását. Ezen iskolák pedagógusai számára a hazai oktatási módszerek megismerését elősegíti.

3./ Együttműködés a középtávú tudomány – technológia - és innováció-politikai stratégia kialakításában. 2004. évi CXXXIV. tv a kutatás –fejlesztésről és a technológiai innovációról 5. § (3)(A Kormány. A tudományos élet képviselői, a vállalkozások, a társadalmi, gazdasági érdekképviselők, civil szervezetek feladata.) Ennek érdekében együttműködik felsőfokú pedagógusképző intézményekkel, didaktikai, pedagógiai módszerek ismertetésével. A Pedagógusok arcképcsarnoka kiadványait az intézeti könyvtárakban elhelyezi, pályaképek ismertetésével a pedagógus pályára való felkészülést segíti.

4./ Kulturális szolgáltatás, nyilvános könyvtári ellátás biztosítása, filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme, a helyi közművelődés támogatása. 2011. évi CLXXXIX. tv Magyarország helyi önkormányzatairól 13.§ (1) 7. (Helyi önkormányzatok feladata.)

Ennek érdekében: Helyi csoportok létrehozásával segíti a települési iskolahagyományok ápolását, helyi örökségvédelem elősegítését. Szorgalmazza a települési pedagógiai hagyományok ápolását, a helyi sajtókban való megemlékezéseket, a Pedagógusok arcképcsarnoka éves köteteit elhelyezi a felsőoktatási intézmények, Megyei könyvtár, Fővárosi Pedagógiai Intézet könyvtára állományában, hogy az

érdeklődők és kutatók tájékozódáshoz, tudományos kutatásokhoz hozzáférhessenek. A honlapon közzéteszi az egyesületi tevékenység dokumentumait, az évenként megjelenő Pedagógusok arcképcsarnoka aktuális köteteit, ezzel is biztosítva a nyilvánosságot és elősegíti a tájékoztatást.

5. Az egyesület közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi szolgáltatást nem nyújt.

III.

Az egyesület tagsága

1. Az egyesület rendes tagjai:

1.1. Az egyesület tagja lehet bármely büntetlen előéletű természetes személy, aki a közügyek gyakorlásától nincs eltöltve, az egyesület céljaival egyetért, és felvételét írásban kéri. Az egyesület rendes tagja lehet magyarországi székhellyel rendelkező nem természetes személy is. A nem természetes személy tagot a képviselője képviseli. A tagfelvétel iránti kérelmet az egyesület elnökségéhez kell eljuttatni.

A tagfelvételtől az elnökség nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel dönt.

1.2. Az egyesület rendes tagjának jogai:

- részt vehet az egyesület rendezvényein, közgyűlésén, a közgyűlés határozatainak meghozatalában, észrevételeket, javaslatokat tehet, véleményt nyilváníthat az egyesület működésével kapcsolatban, indítványt tehet az egyesületet érintő kérdések megtárgyalására,
- részt vehet az egyesület tevékenységében, a tag az egyesület tevékenységében – a jelen alapszabályban foglalt kivételektől eltekintve – csak személyesen vehet részt,
- felvilágosítást kérhet az egyesület tevékenységéről, amelyre az egyesület 30 napon belül köteles választ adni,
- minden tag választhat, illetve választható az egyesület szerveibe, illetve tisztségeire, amennyiben a tisztséggel kapcsolatos követelményeknek megfelel, és vele szemben jogszabályban vagy

alapszabályban meghatározott kizáró vagy összeférhetlenségi ok nem áll fenn,

- indítványt tehet a közgyűlés és az elnökség napirendi pontjaira,
- a tagság legalább 1/3-a írásban az ok és cél megjelölésével közgyűlés összehívását kezdeményezheti,
- az egyesület tagjai illetve szervei által hozott határozat hatályon kívül helyezését kérheti a bíróságtól, ha az jogszabályba vagy a létesítő okirat rendelkezéseibe ütközik. A keresetindítás határideje a határozatról való tudomásszerzéstől vagy attól az időponttól számított 30 nap, amikor a határozatról tudomást szerezhettek volna. A határozat meghozatalától számított egy év elteltével per nem indítható,
- a tag a tagsági jogait – a jelen létesítő okiratban foglalt kivételektől eltekintve - személyesen gyakorolhatja.

1.3. Az egyesület rendes tagjának kötelezettségei:

Az egyesület tagja köteles az egyesület alapszabályát, határozatait betartani, elősegíteni az alapszabályban meghatározott célok megvalósítását.

Az egyesület tagja köteles a közgyűlés által megállapított tagdíjat minden év március 31-ig megfizetni.

.....

IV.

Az egyesület szervezeti felépítése

Az egyesület szervei: a közgyűlés, az elnökség és a felügyelő bizottság.

1. A közgyűlés

1.1. Az egyesület döntéshozó szerve a közgyűlés, amely a tagok összességéből áll.

1.2. A közgyűlést szükség szerint, de évente legalább egyszer össze kell hívni.

A közgyűlést az elnök meghívó megküldésével, vagy személyes átadásával - az időpont rögzítése mellett - hívja össze, akként, hogy azt a tagok illetve a közgyűlésen részt venni jogosultak a közgyűlés

időpontja előtt legalább 15 nappal kézhez kaphassák.

A meghívónak tartalmaznia kell

- az egyesület nevét és székhelyét;
- a közgyűlés idejét és helyszínét;
- a közgyűlés napirendjét, amelyet a meghívóban olyan részletességgel kell feltüntetni, hogy a szavazásra jogosultak a tárgyalni kívánt témakörökben álláspontjukat kialakíthassák.

1.3. A közgyűlés az ülést az egyesület székhelyén tartja. Az elnökség egyszerű szótöbbséggel hozott határozatával a közgyűlés megtartására a székhelytől eltérő helyet is meghatározhat.

1.4. Ha a közgyűlést nem szabályszerűen hívták össze, azt akkor lehet megtartani, ha az ülésen valamennyi részvételre jogosult jelen van, és egyhangúlag hozzájárul az ülés megtartásához.

1.5. A közgyűlés nyilvános; azon a tagokon és az elnökségen kívül a közgyűlés összehívására jogosult elnök által meghívottak és az alapszabály vagy a közgyűlés határozata alapján tanácskozási joggal rendelkező személyeken kívül bárki részt vehet. A tag a közgyűlésen jogosult képviseltetni magát.

1.6. A közgyűlési meghívó kézbesítésétől számított nyolc napon belül a tagok és az egyesület szervei az elnöktől a napirend kiegészítését kérhetik, a kiegészítés indokolásával. A napirend kiegészítésének tárgyában az elnök jogosult dönteni. Ha a napirend kiegészítése iránti kérelemről az elnök a közgyűlés időpontjáig nem dönt vagy azt elutasítja, a közgyűlés a napirend elfogadásáról szóló határozat meghozatalát megelőzően külön dönt a napirend kiegészítésének tárgyában.

A közgyűlésen a szabályszerűen közölt napirenden szereplő kérdésben hozható határozat, kivéve, ha valamennyi részvételre jogosult jelen van és a napirenden nem szereplő kérdés megtárgyalásához egyhangúlag hozzájárul. Amennyiben a közgyűlésen nem jelent meg minden részvételre jogosult; és/vagy a napirend kiegészítésének tárgyában hozott határozattal kiegészített napirendi kérdés megtárgyalásához egyhangúlag nem járulnak hozzá, abban az esetben a kiegészített napirend tárgyában a közgyűlési határozatban meghatározott időn belül az elnöknek újabb közgyűlést kell szabályszerűen összehívni, amelyen a kiegészített napirendet tárgyalni kell.

1.7. A közgyűlés határozatképes, ha azon a szavazati joggal rendelkező részvételre jogosultak több mint fele jelen van. A tag a közgyűlésen jogosult képviselővel képviseltetni magát.

Ha az eredeti időpontban megtartott közgyűlés – a megjelentek előírtnál kisebb számban való megjelenése miatt - nem lenne határozatképes, a határozatképtelenség miatt megismételt közgyűlés az eredeti napirendi pontokban a jelenlevők számára tekintet nélkül határozatképes, amely tényre azonban a tagok figyelmét a meghívóban fel kell hívni. Ha a határozatképtelenség miatt megismételt közgyűlés nem az eredeti közgyűlés időpontjával egyező napon kerül megtartásra, úgy a tagok részére új meghívót kell küldeni, melyben ismét tájékoztatni kell őket távolmaradásuk következményeiről.

A határozatképességet minden határozathozatalnál vizsgálni kell és a közgyűlési jegyzőkönyvben rögzíteni szükséges.

1.8. A közgyűlést össze kell hívni, ha:

- a tagok legalább 1/3-a a napirendi pontok, a cél és az ok megjelölésével írásban kezdeményezi,
- az elnökség, a felügyelő bizottság indítványára,
- a bíróság elrendeli.

A tagok legalább 1/3-a által aláírt, a közgyűlés összehívására vonatkozó és a felvenni kívánt napirendi pontokat, a célt és az okot tartalmazó, az elnökségnek megküldött írásbeli kérelemre az elnök a kérelem kézhezvételétől számított 30 napon belüli időpontra összehívja a közgyűlést.

1.9. A közgyűlésen valamennyi szavazásra jogosult egyenlő szavazattal rendelkezik.

1.10. A közgyűlés kezdetén nyílt szavazással egyszerű szótöbbséggel meg kell választani a levezető elnököt, a jegyzőkönyvvezetőt és a két jegyzőkönyv hitelesítőt az egyesület tagjai közül. Ugyancsak nyílt szavazással egyszerű szótöbbséggel választja meg a közgyűlés a három tagú szavazatszámlláló bizottságot.

A közgyűlés üléseit a levezető elnök vezeti.

1.11. A közgyűlés határozatait – ha a jogszabály vagy az alapszabály másként nem rendelkezik - nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza. Bármelyik szavazásra jogosult indítványára, az egyes napirendi pontokban a közgyűlés - nyílt egyszerű szótöbbséges határozattal - elrendelheti a titkos szavazást vagy a névszerinti

szavazást is. Az alapszabály módosítás tárgyában a jelenlévők legalább háromnegyedes többségű szavazata szükséges. Az egyesület céljának módosításához és az egyesület megszűnéséről szóló közgyűlési döntéshez a szavazati joggal rendelkező tagok háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges.

Az egyesület éves beszámolóját a közgyűlés nyílt egyszerű szótöbbséges határozattal hagyja jóvá.

1.12. A határozatokat a levezető elnök szóban hirdeti ki és szó szerint rögzítésre kerülnek a jegyzőkönyvben.

1.13. A közgyűlésről jegyzőkönyv készül, amelyet a közgyűlés levezető elnöke és két, a közgyűlés által megválasztott szavazásra jogosult tag hitelesít, és a jegyzőkönyv-vezető aláír. A jegyzőkönyvben minden határozathozatalnál a határozatképességet meg kell állapítani. A jegyzőkönyvnek a közgyűlésen elhangzottakat lehetőleg szó szerint tartalmaznia kell, a határozatokat a levezető elnök által szóban kihirdetettel azonosan kell rögzíteni. Meg kell jelölni a leadott szavazatok számát és azok megoszlását is. Amennyiben a közgyűlés névszerinti szavazásról döntött a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a névszerinti szavazatokat is. Jegyzőkönyvbe kell foglalni a közgyűlés résztvevői által rögzíteni kérteteket is.

1.14. A közgyűlésen megjelentekről jelenléti ívet kell felvenni, amely tartalmazza a tag nevét, lakóhelyét és aláírását. A nem természetes személy tag esetében a jelenléti ív tartalmazza a tag elnevezését, székhelyét, a képviselőtében megjelent személy nevét, lakóhelyét és aláírását. Ha a tag nem személyesen jár el a jelenléti ívhez csatolni kell képviselő részére adott teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazást. Ez utóbbi esetben a jelenléti íven a tag képviselőtében eljáró személy nevét, lakóhelyét és aláírását is tartalmaznia kell a jelenléti ívnek.

1.15. A határozat meghozatalakor nem szavazhat az,

- akit a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesít vagy a jogi személy terhére másfajta előnyben részesít;
- akivel a határozat szerint szerződést kell kötni;
- aki ellen a határozat alapján pert kell indítani;
- akinek olyan hozzátartozója érdekelt a döntésben, aki a jogi személynek nem tagja vagy alapítója;

- aki a döntésben érdekelt más szervezettel többségi befolyáson alapuló kapcsolatban áll; vagy
- aki egyébként személyesen érdekelt a döntésben.

A döntéshozó szerv, valamint az ügyvezető szerv határozathozatalában nem vehet részt az a személy, aki vagy akinek közeli hozzátartozója a határozat alapján

- a) kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy
- b) bármilyen más előnyben részesül, illetve a megkötendő jogügyletben egyébként érdekelt.

Nem minősül előnynek a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásai keretében a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatás, illetve az egyesület által tagjának, a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő cél szerinti juttatás.

1.16. A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik:

- a) az alapszabály módosítása;
- b) az egyesület megszűnésének, egyesülésének és szétválásának elhatározása;
- c) a vezető tisztségviselők és egyéb egyesületi szervek tagjainak megválasztása, visszahívása és díjazásának megállapítása;
- d) az éves költségvetés elfogadása;
- e) az éves beszámoló - ezen belül az elnökségnek az egyesület vagyoni helyzetéről szóló jelentésének - elfogadása;
- f) a vezető tisztségviselő feletti munkáltatói jogok gyakorlása, ha a vezető tisztségviselő az egyesülettel munkaviszonyban áll;
- g) az olyan szerződés megkötésének jóváhagyása, amelyet az egyesület saját tagjával, vezető tisztségviselőjével, a felügyelőbizottság tagjával vagy ezek hozzátartozójával köt;
- h) a jelenlegi és korábbi egyesületi tagok, a vezető tisztségviselők és a felügyelő bizottsági tagok vagy más egyesületi szervek tagjai elleni kártérítési igények érvényesítéséről való döntés;
- i) a felügyelő bizottság éves jelentésének megtárgyalása, jóváhagyása;
- j) a végelszámoló kijelölése;
- k) a tagdíj mértékének megállapítása;
- l) a tagok kizárását kimondó elsőfokú elnökségi határozat elleni fellebbezés elbírálása;
- m) tiszteletbeli tag megválasztása, a tiszteletbeli tagi cím

megvonásáról szóló döntés;

n) „ az egyesület tiszteletbeli elnöke” cím adományozása;

o) döntés minden olyan kérdésben, amelyet jogszabály vagy az alapszabály a közgyűlés hatáskörébe utal.

1.17. A közgyűlés által hozott határozatokról az elnökség köteles olyan nyilvántartást vezetni, amelyből a határozatok tartalma, időpontja, és hatálya, illetve a döntést támogatók és ellenzők számaránya (ha lehetséges, személye) megállapítható.

1.18. A közgyűlés határozatait az érintettekkel az elnök köteles nyolc napon belül postai úton ajánlott levélben közölni és az egyesület székhelyén elhelyezett hirdetőtáblára történő kifüggesztéssel, vagy az egyesület honlapján nyilvánosságra hozni.

.....

V.

Az egyesület képvisellete

1. Az egyesületet az elnök, akadályoztatása esetén az elnökhelyettesek egyike képviseli.
2. A vezető tisztségviselő képviselati jogát személyesen gyakorolja.
3. Az egyesület bankszámlája fölötti rendelkezési jogot az elnök és egy elnökségi tag együttesen gyakorolhatja.

VI.

Az egyesület vagyona és gazdálkodása

1. Az egyesület bevételei:
  - a) tagdíj,
  - b) gazdasági-vállalkozási tevékenységből (szolgáltatás nyújtásából) származó bevétel;
  - c) a költségvetési támogatás:
    - ca) a pályázat útján, valamint egyedi döntéssel kapott költségvetési támogatás;
    - cb) az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból származó, a költségvetésből juttatott támogatás;
    - cc) az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás;
    - cd) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint kiutalt összege;
  - d) az államháztartás alrendszereiből közszolgáltatási szerződés ellenértékeként szerzett bevétel;
  - e) más szervezettől, illetve magánszemélytől kapott adomány;
  - f) befektetési tevékenységből származó bevétel;
  - g) az a)-f) pontok alá nem tartozó egyéb bevétel.
2. Az egyesület költségei, ráfordításai (kiadásai):
  - a) alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó költségek;
  - b) gazdasági vállalkozási tevékenységhez (szolgáltatás nyújtásához) közvetlenül kapcsolódó költségek;
  - c) a civil szervezet szerveinek, szervezetének működési költségei (ideértve az adminisztráció költségeit és az egyéb felmerült közvetett

költségeket), valamint a több tevékenységhez használt immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása;

d) az a)-c) pontok alá nem tartozó egyéb költség.

3. Az egyesület bevételeivel önállóan gazdálkodik, tartozásaiért saját vagyonával felel. Az egyesület tagjai az egyesület tartozásaiért – a befizetett tagdíjakon túlmenően – nem felelnek.

Az egyesület rendes tagjai kötelesek évi 2000-Ft tagdíjat fizetni a közgyűlés díjmegállapító határozatának közlését követően minden év március 31-ig az egyesület pénztárába vagy bankszámlájára való befizetéssel.

4. Az egyesület gazdasági-vállalkozási tevékenységet csak közhasznú vagy a létesítő okiratában meghatározott alapcél szerinti tevékenység megvalósítását nem veszélyeztetve végez.

5. Az egyesület gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt a létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére fordítja.

6. Az egyesület nem zárja ki, hogy tagjain kívül más is részesülhessen a közhasznú szolgáltatásaiból.

7. Az egyesület az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) 29. §-ában foglaltak szerint köteles beszámolót és közhasznúsági mellékletet készíteni és azt a 30. §-ban foglaltak szerint letétbe helyezni és közzétenni.

8. Az egyesület működésének, szolgáltatás igénybevétele módjának, beszámoló közlésének nyilvánosságáról a székhelyén elhelyezett hirdetőtáblán való kifüggesztéssel, vagy a honlapon való megjelenítéssel gondoskodik.

.....

HAJDÚ-BIHAR MEGYEI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG
ELNÖKE

4024 Debrecen, Piac u. 54., Tel:52/507-506, e-mail: terrend@hbmo.hu

ÖH: 697-1/2015.
Ügyintéző: Tóthné Bobonka Magdolna

Tárgy: értesítés
Melléklet: határozat kivonat

Fülöp Mihály úrnak
elnök

Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület

Debrecen
Rákóczi u. 63. I/3.
4024

Tisztelt Elnök Úr!

Tájékoztatom, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Értéktár Bizottság 2015. október 2-ai ülésén tárgyalta a **Pedagógusok Arcképcsarnoka gyűjteményes kiadványsorozatra** vonatkozó javaslatot, amelyet **33/2015. (X. 2.) MÉBH határozattal** felvett a megyei értéktár kulturális örökség kategóriába.

Kérem fentiek szíves tudomásulvételét.

Debrecen, 2015. október 7.

Üdvözlettel:
Janttyik Zsolt

HAJDÚ-BIHAR MEGYEI
ÉRTÉKTÁR

Pedagógusok arcképcsarnoka gyűjteményes kiadvány sorozat I-XIII. kötet

33/2015. (X. 2.) MÉBH A sorozat eddig megjelent 13 kötete több mint 1550 pedagógus szakmai életútját mutatja be. A könyvekben számtalan köztiszteletben álló pedagógus élete kerül az olvasó elé, legyen az óvodapedagógus, vagy egyetemi tanár, munkásságát a legkisebb faluban, vagy városban fejtette ki. Az életutak bemutatásában, a pedagógusi pályák méltatásában közreműködtek egykori tanítványok, munkatársak, valamint családtagok is.

